

DEBRECENI EGYETEM

Nevelés- és Művelődéstudományi Doktori Program

2021. őszi félévének tájékoztatója

DEBRECENI EGYETEM
NEVELÉS- ÉS MŰVELŐDÉSTUDOMÁNYI DOKTORI PROGRAM
TÁJÉKOZTATÓ
2021. őszi szemeszter

Tanulmányokat folytatnak

Név	Kezdés	Témavezető	Megjegyzés
Kelemen Gabriella	17/18	Dr. Bacskai Katinka	
Kozek Lilla	17/18	Dr. habil. Engler Ágnes	
Nagy Zsuzsa	17/18	Dr. habil. Müller Anetta	
Novák Ildikó Ágnes	17/18	Prof. Dr. Fónai Mihály	
Bartalis Izabella	18/19	Prof. Dr. Duffek Mihály	
Gintner Tamásné Hornyák Ágnes	18/19	Prof. Dr. Pusztai Gabriella	Öszt.
Józsa Gabriella	18/19	Prof. Dr. Polónyi István	Öszt.
Kerekes Rita	18/19	Dr. Váradai Judit	
Kiss Julianna	18/19	Dr. Váradai Judit	
Kuthy-Megyesi Judit	18/19	Dr. Takács-Miklósi Márta – Dr. Juhász Erika	
Péter Csaba	18/19	Dr. Szűcs Tímea	
Szabó Dániel	18/19	Dr. habil. Kovács-Nagy Klára	
Sanaa Taher Saleh	18/19	Deákné Dr. Dusa Ágnes Réka – Dr. Kovács Karolina Eszter	Stip. Hung.
Csók Cintia	19/20	Prof. Dr. Pusztai Gabriella	Öszt.
Erdei Ildikó	19/20	Dr. Gortka-Rákó Erzsébet	
Gál Enikő	19/20	Dr. Fényes Zsuzsanna Hajnalka	Öszt.
Godó Katalin	19/20	Dr. Ceglédi Tímea	Öszt.
Hrabéczy Anett	19/20	Prof. Dr. Pusztai Gabriella	Öszt.
Mike Ádám	19/20	Dr. Sárosi-Szabó Márta	
Radócz József Miklós	19/20	Dr. Váradai Judit	
Reszeginé Vályogos Krisztina	19/20	Prof. Dr. Polónyi István	Hal.
Szakál Zsolt	19/20	Dr. habil. Kovács-Nagy Klára	
Jennyfer Paola Casas Trujillo	19/20	Prof. Dr. Pusztai Gabriella – Dr. Dabney-Fekete Ilona	Stip. Hung.
Peshawa Jalal Mohammed	19/20	Dr. habil. Engler Ágnes – Dr. Erdei Gábor	Stip. Hung.
Bencze Ádám	20/21	Dr. habil. Engler Ágnes	Öszt.
Dan Beáta-Andrea	20/21	Dr. Kovács Karolina Eszter	Öszt.
Major Enikő	20/21	Dr. habil. Engler Ágnes	
Alexáné Dorogi Alexandra	20/21	Dr. Bacskai Katinka	Öszt.
Alter Emese	20/21	Dr. habil. Bocsi Veronika	Öszt.
Rétháti Csilla	20/21	Dr. Gortka-Rákó Erzsébet	
Szabó Dóra	20/21	Bujdosóné Dr. habil. Dani Erzsébet	Öszt.
Hegedűs Gabriella	20/21	Dr. Csépes Ildikó	Öszt.
Beri Károly	20/21	Dr. Ceglédi Tímea	Öszt.
Láda Júlia Valéria	20/21	Dr. Váradai Judit	Hal.
Agárdi Sándor	21/22	Dobroné Dr. Tóth Márta	
Balogh Jenifer	21/22	Dr. Ceglédi Tímea	Öszt.
Barát-László Erika Bernadett	21/22	Dr. Váradai Judit	
Béres Tamás	21/22	Dr. Mónus Ferenc	
Csonka Éva	21/22	Prof. Dr. Fónai Mihály	Öszt.
Domján Mária-Katalin	21/22	Dr. Chrappán Magdolna – Dr. Bordás Andrea	Öszt.
Fazekas Elek	21/22	Dr. habil. Papp Z. Attila	Öszt.
Győri Krisztina	21/22	Prof. Dr. Pusztai Gabriella	Öszt.
Kelemen Henrietta	21/22	Dr. Váradai Judit	Öszt.
Lánczi Viktória	21/22	Prof. Dr. Fónai Mihály	
Polgáriné Szilágyi Edit	21/22	Dr. Czeller Mária	Öszt.
Somos Magdona	21/22	Dr. Dabney-Fekete Ilona – Deákné Dr. Dusa Ágnes Réka	
Vargáné Orgován Vivien	21/22	Dr. habil. Engler Ágnes	Öszt.
Arshia Iranfar	21/22	Prof. Dr. Duffek Mihály	Stip. Hung.
Birhanu Haile Agezew	21/22	Dr. Erdei Gábor – Dr. habil. Györgyi Zoltán	Stip. Hung.
Su Hnin Aye	21/22	Dr. Dabney-Fekete Ilona – Deákné Dr. Dusa Ágnes Réka	Stip. Hung.

2021. őszi szemeszterben meghirdetett tanegységek

I-II. évfolyam

Főkéllégiumok (2 kredit) (+ Főkéllégiumi dolgozat 3 kreditért)

A főkéllégiumok teljesítése és a hozzá tartozó főkéllégiumi dolgozat megírása a félév teljesítéséhez **kötelező**.

A teljesítés módja: aktív részvétel az **összes** főkéllégiumi **előadáson**, valamint **az egyik** főkéllégiumhoz kapcsolódó **publikáció színvonalú** szakirodalmi feldolgozás keretében készített dolgozat benyújtása.

- *Komparatív oktatáspolitikai: Dr. Imre Anna (OH), Dr. habil. Buda András (DE), Dr. Dabney-Fekete Ilona (DE)*
- *Emberi erőforrás-kutatások: Prof. Dr. Polónyi István (DE)*

Összehasonlító pedagógia 3 kredit

Az I-II. évfolyamnak a négy félév alatt három kurzus teljesítése kötelező.

- *Összehasonlító pedagógia (angol, I. évf.) – Dr. Ináncsy-Pap Ágnes (SZAGKHF)*
- *Összehasonlító pedagógia (angol, II. évf.) – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE), Dr. Kovács Karolina Eszter (DE)*
- *Összehasonlító pedagógia (német, I-II. évf.) – Prof. Dr. Brezsnay László (DE), Dr. habil. Rébay Magdolna (DE)*
- *Összehasonlító pedagógia (francia, I-II. évf.) – Prof. Dr. Szabó László Tamás (DE)*

Kutatási gyakorlatok

Felvételük kötelező. A teljesítés módja: aktív részvétel tudományos vitákon (14 kontaktóra), a disszertáció elkészült részanyagainak bemutatása.

I-II. évfolyam számára kötelező tárgyak:

- *Kutatási szeminárium (6 kredit) – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Témavezetői konzultáció (3 kredit): egyeztetés szerint (összesen 14 óra). A témavezetői konzultációt csak a témavezető írhatja alá.*

I. évfolyam számára további kötelező tárgyak:

- *Oktatáskutatás módszertana I. (3 kredit) – Prof. Dr. Polónyi István (DE)*
- *Kutatásmódszertan: SPSS I. (3 kredit) – Dr. habil. Fényes Zsuzsanna Hajnalka (DE)*

II. évfolyam számára további kötelező tárgyak:

- *Oktatáskutatás módszertana III. (3 kredit) – Dr. habil. Papp Z. Attila (MTA TK KI)*
- *Kutatásmódszertan III: Online survey kérdőívek és módszereik (3 kredit) – Dr. Markos Valéria (KINCS)*

Választható tanegységek és kötelezően választható kurzusok a Neveléstudományi Doktori Program kurzusaiból

I-II. évf.: a négy félév során három kutatócsoport munka és egy kutatás- és tudományszervezési készségfejlesztés tárgy teljesítése kötelező, félévenként minimum egy tárgy (3 kredit). A kredit teljesítésének feltétele részvétel a kontaktórákon és megadott követelmények teljesítése.

Kutatócsoport munka

- *CHERD kutatások (ösztöndíjasoknak kötelező) – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *A családok és az iskola kooperációjának működési mechanizmusai és hatása – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Pedagógusok szülői elköteleződést erősítő képességének fejlesztése – Dr. Ceglédi Tímea (DE), Dr. Bacskai Katinka (DE)*
- *Tanuló közösségek és társadalmi innovációk – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE), Dr. Márkus Edina (DE)*
- *A nevelés és oktatás családtudományi megközelítésben (KINCS kutatások) – Dr. habil Engler Ágnes (DE)*
- *Az online tér megjelenése a zeneművészeti oktatásban és a kultúrafogyasztásban – Dr. Váradi Judit (DE)*
- *Iffúságügy, iffúságkutatás – Dr. habil. Nagy Ádám (KJE)*

Kutatási- és tudományszervezési készségfejlesztés

- *Research skill development – Ehrenhard Skiera PhD, Universität Flensburg (Research in Reformpedagogy) – Sergiu Baltatescu Prof. univ. dr. habil., University of Oradea (Approaches to measure student satisfaction)*
- *Szakirodalom-olvasó szeminárium (kutatói ösztöndíjasoknak kötelező) – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE), Dr. Kovács Karolina Eszter (DE)*
- *Elektronikus kiadványkészítés – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE), Dr. Kovács Karolina Eszter (DE)*
- *Publikáció előkészítés (CEJER) (kutatói ösztöndíjasoknak kötelező) – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE), Demeter-Karászi Zsuzsanna (DE)*
- *Disszeminációs tevékenység (ösztöndíjasoknak kötelező) – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Conference Tandem – Dr. Erdei Gábor (DE)*
- *MapInfo – Dr. Hegedűs Roland (DE)*

Közös kurzus a doktori iskola többi programjával (2 kredit)

A minor kurzusok meghirdetése folyamatban van. Elsősorban a DE Humán Tudományok Doktori Iskola Filozófia, Pszichológia és Szociológia Programjait ajánljuk. A négy félév alatt 2 kurzus teljesítése kötelező. A pszichológia kurzusokra Zeke Kláránál (zeke.klara@arts.unideb.hu), a filozófia kurzusokra Szakályné Lantai Lillánál (lantai.lilla@arts.unideb.hu), a szociológia kurzusokra Juhászné Marosi Editnél (edit.marosi@arts.unideb.hu) lehet majd jelentkezni.

A félév teljesítésére vonatkozó általános információk

A félévzárás feltétele **I-II. évesek esetében:** minimum 28 kredit. Ebből kötelezően előírt:

főkollégium	4 kredit (2x2 kr)
főkollégiumi dolgozat	3 kredit
kutatási szeminárium	6 kredit
összehasonlító pedagógia	3 kredit
oktatáskutatás módszertana	3 kredit
kutatásmódszertan	3 kredit
kutatócsoport munka/kutatási- és tudományszervezési készségfejlesztés	minimum 3 kredit
témavezetői konzultáció	3 kredit
Összesen	28 kredit

A kreditszerzés feltétele

Egy kredit megszerzéséhez a jelölt 14 kontaktórán (előadás, szeminárium, konzultáció stb.) vesz részt, dolgozatot készít (mintegy 20 oldal terjedelemben), a kollégiumot vezető oktatóval írásban értékelteti (**1-5 osztályzatokkal**), és a programtanácshoz benyújtja. Korábban más célra készített dolgozat (publikáció) beszámítása a kiválasztott kollégium vezetőjének jóváhagyásával kérhető. Ameddig érvényes hazai, illetve nemzetközi kredit-transzfer a doktori programok között nem jön létre, a kreditszerzésnek ugyanezek a feltételei érvényesek más (hazai, illetve külföldi) doktori programokból választott kollégiumok esetében is.

Konferencia: minden félévben **egy** nívós magyar (3 kredit) és **egy** idegen nyelvű konferencia (5 kredit) számolható el.

Publikáció: minden félévben **egy** nívós magyar (3 kredit), **egy** idegen nyelvű (5 kredit), és **egy** indexált (Scopus adatbázisban jegyzett folyóiratban megjelent) publikáció számolható el.¹

Tantárgy- és oktatásfejlesztés: csak ösztöndíjas hallgatóknak, ezen belül az oktatói ösztöndíjasoknak kötelező (2 kredit).

¹ A doktori fokozatszerzésig a doktoranduszoknak minimum öt nívós, hazai és nemzetközi folyóiratban és/vagy lektorált kötetben közzétett publikációt kell összegyűjteniük. A Magyar Tudományos Akadémia tudományos bizottságainak 2013-ban elfogadott és az MTA honlapján közzé tett folyóiratok listáját tartjuk irányadónak, de az öt publikáció egyikének az Educatio vagy a Magyar Pedagógia vagy a Hungarian Educational Research Journal (HERJ) vagy a kutatási iránynak megfelelő impakt faktoral rendelkező és/vagy SCOPUS-ban jegyzett nemzetközi folyóiratban kell megjelennie, s további publikációk elhelyezhetők az MTA Pedagógiai Tudományos Bizottsága által felsorolt folyóiratok bármelyikében vagy lehetnek lektorált könyvfejezetek, tanulmányok.

2021. őszi szemeszterben meghirdetett tanegységek

III.-IV. évfolyam

Kutatási-disszertációs szakasz (5-8. félév)

A kutatási-disszertációs szakaszban összesen 120 kreditet kell a hallgatóknak megszerezniük a négy félév alatt, ami kutatási és disszertációs kreditekből tevődik össze:

Kötelezően teljesítendő kutatási kreditek az 5. félévben:

- *Kutatási szeminárium – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Adatbázis bemutatás – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Online survey kérdőívek és módszereik – Dr. Markos Valéria (KINCS)*
- *Kutatásmódszertani gyakorlatok – Dr. habil. Kovács-Nagy Klára (DE)*
- *Témavezetői konzultáció*
- *Konferencia (hazai, nemzetközi)²*
- *Publikáció (hazai, nemzetközi, indexált)³*
- *Óratartás⁴*

Kötelezően teljesítendő kutatási kreditek az 7. félévben:

- *Kutatási szeminárium – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE)*
- *Táblázat- és ábrajegyzék bemutatás – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Kutatásszervezési készségfejlesztés, tanácsadás – Dr. Markos Valéria (KINCS)*
- *Kutatásmódszertani gyakorlatok – Dr. habil. Kovács-Nagy Klára (DE)*
- *Témavezetői konzultáció*
- *Konferencia (hazai, nemzetközi)⁵*
- *Publikáció (hazai, nemzetközi, indexált)⁶*
- *Óratartás⁷*

Kötelezően teljesítendő disszertációs kreditek minden félévben:

- *Disszertáció-fejezet védelem*

A komplex vizsgát sikeresen teljesítő doktoranduszok félévente egy új fejezetet készítenek a disszertációjukból, melyet a témavezető és egy bíráló véleményez a következő szempontok szerint: a tézisdolgozatához képest valóban új fejezetet nyújtott-e be a doktorandusz, logikusan illeszkedik-e a doktorandusz tézisdolgozatához és kutatási tervéhez az új fejezet, megfelel-e egy doktori értekezéstől elvárható szakmai színvonalnak az új fejezetben bemutatott szöveg, mik az új fejezet értékei, milyen pontosítani, javítani és kiegészíteni valók szükségesek az új fejezettel kapcsolatos további munka során.

2021. őszi szemeszterben meghirdetett további tanegységek

Doktorjelölti program:

- *Kutatási szeminárium doktorjelölteknek és abszolvált doktoranduszoknak (kutszem+) – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE)*
Időpontok: szeptember 29., október 13., november 10. 16.00-17.30
- *Bármelyik kurzus a doktori program kínálatából*

Kutatási szeminárium felvételizők számára (kutszem 0) – Prof. Dr. Polónyi István (DE)

Időpontok: október 6., november 10., december 8. 16.00-18.00

Kutatótanári felkészítő program egyéni egyeztetés szerint

²Minden félévben kötelező minimum egy hazai vagy egy nemzetközi konferenciaszereplést vállalni.

³Minden félévben kötelező minimum egy hazai vagy egy nemzetközi publikációt bemutatni.

⁴Csak ösztöndíjas hallgatóknak!

⁵Minden félévben kötelező minimum egy hazai vagy egy nemzetközi konferenciaszereplést vállalni.

⁶Minden félévben kötelező minimum egy hazai vagy egy nemzetközi publikációt bemutatni.

⁷Csak ösztöndíjas hallgatóknak!

Courses in 2021 autumn semester for Doctoral Students in Stipedium Hungaricum Program FOR THE 1ST-YEAR STUDENTS

Main subjects (2-2 credits) + essay (3 credits)

Completion of the main subjects and writing of the related essay are compulsory for the completion of the semester. Requirements: active participation in all lectures and submission of a thesis prepared in the framework of a high quality literature review related to one lecture.

- **Comparative Educational Policy** (Prof.emer. Tamás Kozma, PhD, DE)
- **Researches on Human Resources** (Gábor Erdei PhD, DE – Katinka Bacskai, PhD, DE – Ágnes Engler PhD, DE)

Research exercises

Their admission is mandatory. Methods of participation: active participation in scientific discussions (14 contact hours), presentation of the final parts of the dissertation.

- **Research Seminar** –Gábor Erdei PhD, DE
- **Supervisor Consultation**
- **Comparative Education – Intercultural Communication and Competence** – Kellen Criswell, PhD
- **Research Methodology** –Valéria Markos, PhD, DE
- **Methodology of Educational Research** – V. Bocsi PhD, DE

Optional courses

I-II. year: During the four semesters, three research group works and one research and science organization skills development course must be completed, with at least one subject per semester (3 credits).

Research group works

- **Conference Tandem** – Gábor Erdei PhD, DE (mandatory)
- **International Teaching and Learning Experience** – Ilona Dabney-Fekete, PhD, DE

Science organization skills development courses

- **Publication**
- **Conference**
- **Academic Language Development** (mandatory) – Fruzsina Szabó PhD, DE – Gabriella Hegedűs, DE
- **Research and Scientific Management Skill Development I.** (mandatory) – Attila Kenyeres PhD, DE – Johnathan Dabney, native speaker lector
- **Academic Reading Skills Development** (mandatory) – Ilona Dabney-Fekete PhD, DE

Courses in 2021 autumn semester for Doctoral Students in Stipedium Hungaricum Program FOR THE 3RD-4TH-YEAR STUDENTS

Mandatory courses

- **Research Methodology** – Klára Kovács-Nagy, PhD, DE – Valéria Markos PhD, DE
- **Research and Scientific Management Skill Development II.** – Ehrenhard Skiera PhD, Universität Flensburg (Research in Reformpädagogie)– Sergiu Baltatescu Prof. univ. dr. habil.,University of Oradea (Approaches to measure student satisfaction – Oct 19, 10.00)
- **Research seminar** – Gábor Erdei PhD, DE
- **Supervisor Consultation**
- **Thesis chapter defense**
- **Database presentation** – Klára Kovács-Nagy, PhD, DE – Valéria Markos PhD, DE
- **Publication**
- **Conference**
- **International Teaching and Learning Experience** – Ilona Dabney-Fekete, PhD, DE

Tematikák

I-II. évfolyam számára

Főkéllégiumok

Komparatív oktatáspolitikai

Oktató: Dr. Imre Anna

Időpont: november 10. 14.00 óra

A kurzus célja: A komparatív oktatáspolitikai, ill. összehasonlító neveléstudomány az oktatásügyet, annak szereplőit és folyamatait nemzetközi kontextusba helyezve vizsgálja. A nemzetközi nézőpont érinti az oktatás globális kérdéseit és annak kihívásait, ill. a nemzetközi szervezetek működését és együttműködését is. A komparatív oktatáspolitikai ugyanakkor magába foglalja a nemzeti szintű oktatási rendszerek, illetve ezek egyes szektorainak, részterületeinek összehasonlítását is. Az oktatási rendszerek és működésük, eredményességük összehasonlító elemzése nem csak érdekességet jelent, de jelentős mértékben segítheti a tanulást, azaz annak megértését is, hogy milyen tényezők, folyamatok, s ezekre építő szakpolitikák segíthetik az oktatási rendszerek eredményes működését, és milyen tényezők, folyamatok akadályozhatják az eredményes működést.

A kurzus első része vázlatosan kitér az oktatást érintő néhány fontosabb kérdésre és nemzetközi kihívásra (pl. lemorzsolódás, eredményesség, élethosszig tartó tanulás), a fontos fogalmakra, szereplőkre, valamint az oktatási rendszerek típusaira (kontinentális, atlanti oktatási rendszerek és a harmadik világ oktatási rendszerei). A kurzus második részében a hazai oktatásügy szempontjából releváns nemzetközi szervezetek (OECD, Európai Unió) szakmai és szakpolitikai tevékenységéről, működésükről esik szó, kiemelten az OECD indikátorfejlesztési és egyes mérési programjainak kialakításáról, ill. az Európai Unió lemorzsolódást megelőző és kompetenciafejlesztést támogató tevékenységéről ill. ezek tagállami megvalósításáról. A kurzus harmadik részében néhány nemzetközi összehasonlító elemzés tapasztalatairól esik szó (pl. PISA, TALIS), bemutatva a kérdésselvetés és az elemzés lehetőségeit, eszközeit (pl. ISCED rendszer), s a hazai részvétel mellett zajló esetében kitér a hazai tapasztalatokra is.

A kurzus teljesítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.

Oktató: Dr. habil. Buda András

Időpont: december 1. 14.00 óra

A kurzus célja: A virtuális egyetem gondolata már a múlt század végén megjelent, akkoriban egyértelműen a hagyományos, köegyetek ellenpontjaként tekintettek az új intézményi formára. Az azóta eltelt időszakban azonban meglehetősen változatos jelentéssel ruházták fel a virtuális egyetem fogalmát, e-learning kurzusoktól kezdve intézményi hálózaton keresztül a MOOC megoldásokig különböző tartalmakat értettek alatta, sőt volt, aki a pandémiás időszak felsőoktatását nevezte így. Az előadáson a különböző megközelítéseket, értelmezéseket tekintjük át, figyelembe véve a hazai és a nemzetközi folyamatokat is.

A kurzus teljesítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.

Oktató: Dr. Dabney-Fekete Ilona

Időpont: december 8. 14.00 óra

A kurzus célja: A felsőoktatásban végbemenő átfogó változások újabb és újabb kihívások elé állítják aktorait. Az egyetemek és főiskolák társadalomban és politikában betöltött szerepe miatt a felsőoktatás mindinkább a kutatások középpontjába került. A szakirodalom tanulmányozása során a felsőoktatás-politika főleg az intézmények közötti versengést emeli ki, napjainkban azonban érezhetően fontossá válik mind az oktatói, mind pedig a kutatói munkában a hazai, és még inkább a nemzetközi személyi és intézményi szintű összetartás, kooperáció kialakítása, hiszen új, kreatív eredményeket csak úgy tudunk elérni, ha kellő ismeretekkel rendelkezünk a nemzetközi tendenciák és tapasztalatok terén. Az órán elsősorban ezeket a változásokat, trendeket, tendenciákat fogjuk górcső alá venni.

A kurzus teljesítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.

Emberi erőforrás-kutatások

Oktató: Prof. Dr. Polónyi István

Időpont: szeptember 22., október 13., október 27. 14.00 óra

A kurzus célja, hogy felkészítsen az Emberi erőforrás kutatások komplex vizsgára. Megismertessen az ember és az oktatás gazdasági szerepével foglalkozó közgazdasági nézetekkel, továbbá az oktatás finanszírozásának elméleteivel, módszereivel és tendenciával, a munkaerőpiac fontosabb jellemzőivel, s az oktatás és a gazdaság kapcsolatának néhány sajátosságával. Továbbá megismertessen a demográfia legfontosabb fogalmaival, jelenségeivel és elméleteivel valamint áttekinteni az oktatás, valamint az oktatáspolitikai és a munkaerő-piac kapcsolatát a demográfiai folyamatokkal.

dátum	téma	(Alap)irodalom
15.szept	1.) Az oktatás, illetve az emberi erőforrás fejlesztés és a gazdaság közötti kapcsolatot elemző közgazdasági teóriák (az emberi tőke elmélet, a szűrő elmélet, az emberi erőforrás tervezési elmélet, az oktatás fogyasztási megközelítése) valamint szociológiai és politológiai megközelítések.	Fazekas (2011) Polónyi (2019) Polónyi (2011) Vanicsek et al. (2003) Varga (1998)
	2.) Az egyes oktatási rendszerek és alrendszerek működésének elemzési lehetőségei gazdasági, fenntarthatósági, költséghatékonysági szempontból kitekintve a hazai és az OECD országok oktatási rendszereinek legfontosabb gazdasági, költséghatékonysági indikátoraira, jellemzőire.	Education at a Glance Hajdu et al (2015) Imre Anna (2009) Oktatási törzsindikátorok (2015) UNESCO (2015)
	3.) Az oktatás demográfiai összefüggései, a fejlett és fejlődő világ továbbá a hazai demográfiai folyamatok (termékenység, házassági mozgalom, csonka családok, etnikai csoportok stb.) és azok hatása az oktatási rendszerekre a 20. század végén és a 21. század elején – oktatáspolitikai és oktatásgazdasági összefüggések.	Educatio 2016/4 Monostori et al (2015) Polónyi (2019) Polónyi (2002) Polónyi (2016) UN 2015
13.okt	4.) Az oktatás-gazdaságtan és oktatáspolitikai összefüggései, a 20. század végének, 21. század elejének oktatásfejlődési és oktatásfinanszírozási tendenciái az oktatás-gazdaságtan aspektusából.	Educatio 2011/1 és 2013/1 Financing Schools (2012) Polónyi (2008, 2020) Temesi (2012)
	5.) Az oktatás alrendszereinek (közoktatás, szakképzés, felsőoktatás, felnőttképzés, munkahelyi oktatás, élethosszig tartó oktatás/tanulás) gazdasági, munkaerő-piaci kapcsolatai, a foglalkoztathatóság kérdései.	Educatio 2010/3 Galasi-Varga (2005) Garai et al (2010) (in Veroszta) Polónyi (2019 és 2020) Wang (2012)
	6.) Az oktatás finanszírozásának közgazdasági és méltányossági összefüggései, magyarázatai, az oktatás államháztartási illeszkedése, a közoktatás és a felsőoktatás finanszírozási módjai, forrásai, néhány gazdasági jellemzője.	Asplund (2007) Botos et al (2015) Csürös (2015) Financing Schools (2012) Semjén (1997 és 2011) Temesi (2012) Felsőoktatási műhely 2012/1 Polónyi (2019)

27.okt	7.) A pedagógusok képzésének , továbbképzésének, munkaterhelésének és díjazásának kérdései, gazdasági, társadalmi összefüggései – hazai helyzet, nemzetközi összehasonlítás. .A felsőoktatók foglalkoztatási és bérezési jellemzői.	Educatio 2007/3 Educatio 2015/1 TALIS 2009 és 2014 Varga 2007 és 2012 Polónyi 2019b
	8.) Az oktatáspolitikai aréna szereplői (tanulók, szülők, munkaadók, egyházak, civil szféra, önkormányzatok, kormányzat, szociális partnerek) a finanszírozás, a finanszírozás motivációinak szempontjából. Költségmegosztás az oktatás különböző szinterein, alrendszeiben	Polónyi (2016) Polónyi (2008) Semjén (2013) Temesi (2011)
	9.) A kétezres évek hazai oktatáspolitikai reformkísérleteinek gazdasági háttere, az oktatás – elsősorban a szakképzés és a felsőoktatás - munkaerőpiaci illeszkedésének és összehangolásának kérdései, az élethosszig tartó tanulás gazdasági szerepe és összefüggései.	Educatio 2013/4 Educatio 2016/1 Farkas (2013 és 2014) Fehérvári (2014) Polónyi (2015, 2020)
	10.) Az oktatás expanziója , és társadalmi, gazdasági összefüggései.	Educatio 2000/1 Educatio 2014/2 Hrubos 1999 és 2012 Kozma (2006) Trow, M. (1974 és 2000)

A kurzus teljesítése: Egy min 20 e karakteres dolgozat a témában, ami része lehet a tézisdolgozatnak. Minden tételről egy-egy oldalas vázlat elkészítése – hi: 2022. jan. 20.

Irodalom:

1. Adult Education and Training in Europe: Widening Access to Learning Opportunities Eurydice Report 2015 https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/Publications:Adult_Education_and_Training_in_Europe:_Widening_Access_to_Learning_Opportunities
2. Asplund, Rita – Oussama Ben - Abdelkarim – Ali Skalli (2007): AN EQUITY PERSPECTIVE ON ACCESS TO, ENROLMENT IN AND FINANCE OF TERTIARY EDUCATION <https://www.etla.fi/wp-content/uploads/2012/09/dp1098.pdf>
3. Barr, Nicholas: A felsőoktatás finanszírozása http://www.eltereader.hu/media/2013/07/FEMU_2012_1.pdf
4. Boli, John - Francisco O. Ramirez - John W. Meyer (1985) Explaining the Origins and Expansion of Mass Education http://sociologia.davidjustino.com/wp-content/uploads/2013/02/BOLI_RAMIREZ_MEYER_1985_origins_mass_education.pdf
5. Botos Katalin – Schlett András – Halmosi Péter Államháztartástan SZTE 2015. <http://eco.oldportal.u-szeged.hu/download.php?docID=11652>
6. Centralizáció, decentralizáció, demokrácia Educatio 2013/1
7. Crossman, Joanna: Marilyn Clarke (2009): International Experience and Graduate Employability: Stakeholder Perceptions on the Connection https://www.researchgate.net/profile/Joanna_Crossman/publication/225820921_International_Experience_and_Graduate_Employability_Stakeholder_Perceptions_on_the_Connection
8. Csűrös Gabriella (2015): Államháztartási alapismeretek http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet/kiadvanyok/allamhaztartasi_alapismeretek.pdf
9. Dilemmák és modellek a felsőoktatásban Felsőoktatási Műhely 2012/1 http://www.eltereader.hu/media/2013/07/FEMU_2012_1.pdf
10. Education at a Glance OECD Indicators 2016 (vagy valamelyik 2010-es évekbeli kiadása alapján)
11. Egészség és oktatás Educatio 2013/2
12. FARKAS ÉVA (2013): A SZAK- ÉS FELNŐTTKÉPZÉS GYAKORLATA http://www.jgypk.hu/dft/wp-content/uploads/2014/10/tankonyv_farkas_eva_szakkepzes.pdf
13. FARKAS ÉVA (2014): TÉNYEK ÉS TENDENCIÁK A FELNŐTTKÉPZÉS 25 ÉVÉRŐL IN HERA ÉVKÖNYV 2014 (289-301) <http://hera.org.hu/hera-evkonyv-2014/>
14. Fazekas Károly (2011): A közgazdasági kutatások szerepe az oktatási rendszerek fejlődésében Magyar Tudomány 2011/9 <http://www.matud.iif.hu/2011/09/08.htm>
15. FEHÉRVÁRI ANIKÓ: A SZAKMAI KÉPZÉS ÉS TÁRSADALMI ÁTALAKULÁS Új Mandátum 2014 <http://hera.org.hu/en/herj/oktatas-es-tarsadalom/fehervari-aniko-a-szakmai-kepzes-es-tarsadalmi-atalakulas/>
16. Felsőoktatás és foglalkoztathatóság Educatio 2010/3
17. Felsőoktatás, tömegoktatás Educatio 2000/1
18. Felsőoktatási expanzió Educatio 2014/2
19. Felsőoktatók Educatio 2007/3
20. Financing Schools - Mechanisms, Methods and Criteria in Public Funding in Europe Eurydice Report 2014 http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/170en.pdf
21. Friedman, M. : Kapitalizmus és szabadság - Akadémia Kiadó, Budapest, - MET Publishing Corp., Florida-Budapest, 1996
22. Galasi Péter – Varga Júlia (2005): Munkaerőpiac és oktatás <http://mek.oszk.hu/03600/03666/03666.pdf>
23. Garai et al (2010) : Frissdiplomások 2010 https://www.felvi.hu/pub_bin/dload/DPR/dprfuzet4/DPRfuzet4_teljes.pdf
24. Györgyi Zoltán: A képzés és a munkaerőpiac - Találkozások és töréspontok Új Mandátum Könyvkiadó, 2012
25. Hajdu Tamás - Hermann Zoltán - Horn Dániel - Varga Júlia: A közoktatás indikátorrendszere 2015 MTA KRTK KTI 2015 <http://econ.core.hu/file/download/kozoktatasi/indikatorrendszer.pdf>
26. Hanushek, Eric, A - Ludger Wößman.(2007): The Role of School Improvement in Economic Development https://www.hks.harvard.edu/pepg/PDF/Papers/PEPG07-01_Hanushek_Woessmann.pdf

27. Hanushek, Eric, A.: Economic growth in developing countries: The role of human capital, *Economics of Education Review* 37 (2013) <http://hanushek.stanford.edu/sites/default/files/publications/Hanushek%202013%20EER%2037.pdf>
28. Hirschman, A., O. (1995): *Kivonulás, tiltakozás, hűség* Osiris Kiadó, Budapest
29. Hrubos Ildikó (1999): A felsőoktatás dilemmái a tömegessé válás időszakában OKI www.hier.iif.hu/hu/letoltes.php?fid=kutatas_kozben/62
30. Hrubos Ildikó (2012): Elefántcsonttoronyból világitótorony AULA https://www.uni-corvinus.hu/index.php?id=41618&type=p&file_id=876
31. Ideológiák *Educatio* 2011/1
32. Illés Péter – Polónyi István (szerk) : *Oktatás és gazdaság* Pallas Debrecina 6. A Debreceni Egyetem Neveléstudományi Tanszékének kiadványsorozata Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen 2002.
33. ISKOLÁZOTTSÁG *Educatio* 12013/4
34. Imre Anna: Indikátorok az oktatás eredményességének értékelésében a különböző szinteken - Indikátorok az elemzésben és az értékelésben a különböző szinteken <http://ofi.hu/3-vitaforum-indikatorok-az-oktatas-eredmenyessagenek-ertekeleseben-kulonbozo-szinteken>
35. Johnstone Bruce D (2006): *Financing Higher Education: Cost-Sharing in International Perspective* <https://www.sensepublishers.com/media/405-financing-higher-educationa.pdf>
36. Jövők *Educatio* 2016/4
37. Juhász Erika - Szabó Irma: *Nemzetnevelés – felnőttnevelés – közművelődés* Csokonai Kiadó 2010 <http://mek.oszk.hu/15200/15243/15243.pdf>
38. Kiss László–Veroszta Zsuzsanna A BSc végzetek foglalkoztathatóságának első adatai <https://www.felvi.hu>
39. Kozma Tamás (2006): *Az összehasonlító neveléstudomány alapjai Új Mandátum Kiadó Budapest 2006* mek.oszk.hu/08900/08963/08963.pdf
40. Lannert Judit: *A közoktatás finanszírozásának lehetséges megoldásai TÁRKI-TUDOK 2010* http://www.tarki-tudok.hu/file/finanszirozasi_v_oktfin.pdf
41. Little, Brenda (2005): *Employability and part-time students* <http://www.qualityresearchinternational.com/esectools/esectpubs/littleparttime.pdf>
42. Méltányosság az oktatásban Két jelentés az oktatás méltányosságáról Oktatási és Kulturális Minisztérium, Budapest, 2007 <http://www.nefmi.gov.hu/europai-unio-oktatas/tanulmanyok/meltanyossag-oktatasban>.
43. Meyer, John W - Francisco O. Ramirez - Yasemin Nuhoglu Soysal *World Expansion of Mass Education, 1870-1980* http://sociologia.davidjustino.com/wp-content/uploads/2013/02/MEYER_RAMIREZ_SOYSAL_1992_masseducation.pdf
44. Monostori Judit - Őri Péter - Spéder Zsolt (szerk.): *Demográfiai portré 2015* <http://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografiaiportre/issue/view/532>
45. Moreland, Neil (2006): *Entrepreneurship and higher education: an employability perspective* https://www.heacademy.ac.uk/system/files/id461_entrepreneurship_and_higher_education_341.pdf
46. Oktatási törzsindikátorok és mérési eredmények alapján készülő indikátorok rendszerének továbbfejlesztése a TÁMOP-3.1.8-09/1-2010-0004 azonosító számú projekt Kutatási jelentés (2015) http://www.t-tudok.hu/files/2/kimer2015kutatasi_jelentes_final.pdf
47. Pedagógus életutak - karrier *Educatio* 2015/1
48. Polónyi István (2002): *Az oktatás gazdaságtana* Osiris Kiadó, Budapest, 2002 <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/oktatas-gazdasagтана/adatak.html>
49. Polónyi István: *A hazai oktatás gazdasági jellemzői a 20-21 századfordulón FKI Új Mandátum Kiadó Budapest 2005*
50. Polónyi I.: *Az aranykor vége - bezárnak-e a papírgyárak? A hazai felsőoktatás rendszerváltás utáni 20 éve – oktatás-gazdasági és oktatáspolitikai nézőpontból.* Gondolat, Bp., 2013.
51. Polónyi I.: *Tervvagyak terválmok* *Educatio* 2011/3 <http://www.hier.iif.hu/hu/letoltes.php?fid=tartalom/2083>
52. Polónyi István (2011): *Az oktatás és az oktatáspolitikai közgazdasági ideológiai* *Educatio* 2011/1
53. Polónyi István – Timár János: *Tudásgyár vagy papírgyár* Új Mandátum Könyvkiadó Budapest 2001
54. Polónyi István (2016) *Emberi erőforrásaink 21. százada* Gondolat
55. POLÓNYI ISTVÁN (2015): *A HAZAI FELSŐOKTATÁS-POLITIKA ÁTALAKULÁSAI ISKOLAKULTÚRA* 2015/5-6
56. Polónyi István: *Az aranykor vége – bezárnak-e a papírgyárak?* Gondolat Kiadó 2013 Budapest
57. Polónyi István: *Felsőoktatás gazdasági értékei*, In: Fehérvári Anikó, Juhász Erika, Kiss Virág Ágnes, Kozma Tamás (szerk.) *Oktatás és fenntarthatóság*. Debrecen: Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete (HERA), 2016. pp. http://hera.org.hu/wp-content/uploads/2016/05/HERA_Evkonyvek_III.pdf
58. Polónyi István (2008): *Oktatás, oktatáspolitikai, oktatás-gazdaság* Nemzeti tankönyvkiadó Bp. (www.academia.edu)
59. Polónyi István (2017): *Finanszírozási libikóka* *Educatio* 2018/1 (kéziratban)
60. Polónyi István (2019) *Humán erőforrások és az oktatás* Debreceni Egyetemi Kiadó
61. Polónyi István (2019b) *Az életpályamodell bevezetése után Uj Pedagógiai Szemle* 2019/5-6
62. Polónyi István (2020) *A felsőoktatás politikai gazdaságtan* Gondolat Kiadó
63. Rob A. Wilson, Geoff Briscoe: *The impact of human capital on economic growth: a review* www.cedefop.europa.eu/files/BgR3_Wilson.pdf
64. Sáska G.: *Ideológiák* *Educatio* 2011/1 http://www.hier.iif.hu/hu/educatio_reszletes.php?id=84
65. Schultz, Th.W.: *Beruházás az emberi tőkébe - Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Budapest 1983*
66. Semjén András – Lukács Péter (Szerk): *Oktatásfinanszírozás* Oktatókutató Intézet, Budapest, 1988
67. Semjén András (1997): *Állami szerepvállalás és finanszírozás a közoktatásban: merre tovább?* <http://epa.oszk.hu/00000/00035/00002/1997-02-ko-Semjen-Allami.html>
68. Semjén András (2011): *Decentralizált közoktatási rendszerek finanszírozási tapasztalatai* http://www.oktatasikerekasztal.hu/hattertanulmanyok/10/semjen_decentralizalt.pdf

69. Semjén András (2013): Költségmegosztás a felsőoktatásban. Utak és tévutak KTI Könyvek, 16. MTA Közgazdaságtudományi Intézet, Budapest, 2013 <http://econ.core.hu/file/download/ktik16/beliv.pdf>
70. Szabó Zoltán András – Fehérvári Anikó: A közoktatás fenntartói és finanszírozási változásai a jogszabályok tükrében (2010–2013) UPSZ 2013/9-10 http://epa.oszk.hu/00000/00035/00160/pdf/EPA00035_upsz_2013_09-10_051-073.pdf
71. SZAKKÉPZÉS, SZAKKÉPZETTSÉG EDUCATIO 2016/1
72. Stiglitz, Joseph E. (2000): A kormányzati szektor gazdaságtana KJK KERSZÖV, Budapest
73. TALIS 2013 Results An International Perspective on Teaching and Learning OECD 2014 http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oeed/education/talis-2013-results_9789264196261-en#page1
74. TALIS Összefoglaló jelentés az OECD nemzetközi tanárkutató első eredményeiről OFI 2009 http://www.okm.gov.hu/letolt/kozokt/talis_090618.pdf
75. Temesi József (szerk) (2012): Felsőoktatás-finanszírozás: nemzetközi tendenciák és a hazai helyzet AULA Kiadó Kft. - Budapesti Corvinus Egyetem 2012 <http://mek.oszk.hu/11300/11399/11399.pdf>
76. The High Cost of Low Educational Performance. THE LONG-RUN ECONOMIC IMPACT OF IMPROVING PISA OUTCOM OECD 2010 <https://www.oecd.org/pisa/44417824.pdf>
77. Thematic Indicators to Monitor the Education 2030 Agenda UNESCO 2015 <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/43-indicators-to-monitor-education2030.pdf>
78. Tomlinson, Michael., Leonard Holmes (eds): Graduate Employability in Context: Theory, Research and Debate Palgrave Macmillan <https://books.google.hu/>
79. Trow, M. (1974) Problems in the Transition from Elit to Mass Higher Education. From the General Report on the Conference on Future Structure of Post-Secondary Education. OECD, Paris 1973. Carnegie Foundation of Higher Education. Berkeley, California. 60 p. <http://eric.ed.gov/?id=ED091983>
80. Trow, M. (2000) From Mass Higher Education to Universal Access. The American Advantage. University of California, Berkeley. 16 p. <http://www.cshe.berkeley.edu/sites/default/files/shared/publications/docs/PP.Trow.MassHE.1.00.pdf>
81. UN 2015 Revision of World Population Prospects <https://esa.un.org/unpd/wpp/>
82. Vanicsek Mária et al. (2003) : Az egészségügy makrogazdasági összefüggésrendszere <http://docplayer.hu/804014-Gki-gazdasagkutato-rt-az-egeszseguy-makrogazdasagi-osszefuggesrendszere-budapest-2003-december.html>
83. Varga Júlia. (2012): A tanárok foglalkoztatása és bérezése – hazai és nemzetközi kitekintés. In: Sági Matild (Szerk): Erők és erődök. A pedagógusok munkaerőpiaci helyzete és szakmai továbbfejlődése – nemzetközi kitekintés és hazai gyakorlat. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest. <http://ofi.hu/tanarok-foglalkoztatasa-es-berezese-hazai-es-nemzetkozi-kitekintes>
84. Varga Júlia (2007): Kiből lesz ma tanár? A tanári pálya választásának empirikus elemzése Közgazdasági Szemle, LIV. évf., 2007. július–augusztus www.kszemle.hu/tartalom/letoltes.php?id=925
85. Varga Júlia (1998) Oktatás-gazdaságtan. Közgazdasági Szemle Alapítvány, Budapest, 1998 http://www.kszemle.hu/kiadvany/Varga_-_Oktatas-gazdasagtan/
86. Wang, Yidan (2012): Education in a Changing World: Flexibility, Skills, and Employability The World Bank <https://openknowledge.worldbank.org>
87. Woodhall, M: Funding Higher Education: The Contribution of Economic Thinking to Debate and Policy Development The World Bank 2007 http://siteresources.worldbank.org/EDUCATION/Resources/278200-1099079877269/547664-1099079956815/Funding_HigherEd_wps8.pdf
88. Yorke, Matz (2006): Employability in higher education: what it is – what it is not [http://www.employability.ed.ac.uk/documents/Staff/HEA-Employability_in_HE\(Is,IsNot\).pdf](http://www.employability.ed.ac.uk/documents/Staff/HEA-Employability_in_HE(Is,IsNot).pdf)

Speciálkollégiumok

Angol összehasonlító pedagógia

Oktató: Dr. Inántszy-Pap Ágnes

Időpontok: szeptember 22., november 10., december 1. 12.00 órától

A kurzus célja: A neveléstudomány angol nyelvű tudományos szókincsével való megismerkedés, illetve ezen szakkifejezések alkalmazása egy angol nyelvű tudományos igényű szakmai előadás megtartása során.

A kurzus teljesítése: A saját kutatási eredmények angol nyelvű bemutatása egy tudományos igényű előadás keretében, amit a kurzusvezetője és a kurzustársak elemeznek és értékelnek.

Oktató: Prof. Dr. Kozma Tamás, Dr. Kovács Karolina Eszter

Időpontok: szeptember 29., október 13., október 27., november 10., november 24., december 8. 12.00 órától

Aims

- a) to introduce students into the realm of comparative education (concepts, expressions, themes, main lines of research interests, history)
- b) to get them acquainted with key literature, publishers, forums of comparative (and international) education, with a focus on Europe
- c) to train them in competencies necessary for international workshops, conferences and related cooperations.

Objectives

- a) to collect relevant literature by the help of information centres (internet, library, additionalresources)
- b) to exercise critical reading, analysis and discussion on relevant literature in coimparative / international education (mostly in English from the continental Europe)
- c) to compose seminar papers (in English) and / or short review articles on the literature overviewed.

Course requirements

- a) participation in the contact lessons and in the discussions
- b) a presentation of the literary item chosen (some 15 minutes plus 5 minutes question-answer session)
- c) a seminar paper / proposed book review, 4000-5000 words length

Német összehasonlító pedagógia

Oktatók: Prof. Dr. Brezsnýánszky László, Dr. habil. Rébay Magdolna

Ziele des Seminars

Das Ziel des Seminars ist anhand der Fachliteratur die deutsche erziehungswissenschaftliche Fachsprache kennenzulernen und diese in Wort und Schrift zu benützen. Zum theoretischen Teil der Dissertation wird deutschsprachige Fachliteratur – v. a. Artikel – gesammelt, bearbeitet und interpretiert. Diese Studien werden gemeinsam unter Mitwirkung des Doktorvaters bzw. der Doktor Mutter ausgewählt.

Erwartungen

1. Das Kennenlernen des deutschen Schulwesens und die deutschen Grundbegriffe der Erziehungswissenschaft anhand von gemeinsam übersetzten und analysierten Texten.

2. Die Zusammenfassung einer oder mehreren deutschsprachigen Studien in ungarischer Sprache (in etwa 30.000 Zeichen) um die internationale theoretische Einbettung des Promotionsthemas vorzubereiten.

Pflichtliteratur

- Eurydice/Deutschland Overview. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/germany_de (27.08.2021)
- Döbert, Hans; Hörner, Wolfgang; von Kopp, Botho; Reuter, Lutz R (Hrsg., 2017): *Die Bildungssysteme Europas*. [s. l.]: Schneider Verlag Hohengehren.

Zeitpunkt des Seminars

Drei Sitzungen zum vereinbarten Zeitpunkt an der Universität (Raum 201/A) bzw. im Falle der Verschlechterung der epidemiologischen Lage, im Distanzunterricht. Die Kandidaten/Innen müssen ihre Teilnahmeabsicht bis zum 22. September 2021 unter rebay.magdolna@arts.unideb.hu angeben.

Kutatási gyakorlatok

Kutatási szeminárium (I-II. évfolyam)

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

Időpontok: szerdánként (szeptember 22. – december 8.) 10.00 órától

A kutatási szeminárium célja kettős. Egyrészt a doktorandusz által végzett (empirikus, dokumentatív, levéltári stb.) kutatás eredményeit elemző, publikálásra előkészületben lévő tanulmányszöveg és az ennek alapján készült összefoglaló előadás elsődleges prezentálására teremt alkalmat. Másrészt a szeminárium a tudományos viták koreográfiája szerint épül fel, melynek része az opponensek véleményének ismertetése, a nyilvános vita valamint a vita során felmerült kérdésekre való válaszadás. A szemináriumon bemutatott kutatási probléma és részeredmény exponálása után a szeminárium valamennyi résztvevője hozzászól és véleményt nyilvánít. A szeminárium nemcsak magának a problémának az elemzése, hanem a róla folyó vita, az abba való bekapcsolódás, a közös gondolati és verbális építkezés élménye és tovább inspiráló hatása. Összességében a szeminárium célja olyan készségek és technikák formálása, amelyekkel a hallgató képes saját kutatói véleményét képviselni és saját álláspontját megvédeni, mások álláspontját megérteni és a kutatótársak javaslatait hasznosítani. A szeminárium alapvető hozzájárulás ahhoz is, hogy a hallgató fölkészülhessen a majdani tézisvédésre, illetve disszertációja nyilvános vitájára.

Oktatáskutatás módszertana I. (I. évfolyam)

Oktató: Prof. Dr. Polónyi István

Időpontok: október 6., október 20., november 24. 12.00 órától

A kurzus célja, hogy betekintést nyújtson a doktoranduszok számára a tudományos megismerés jellemzőibe, a társadalomtudományi kutatómunka sajátosságaiba, megismertesse annak lépését, folyamatát, módszereit, s az eredmények közzétételének kritériumait

A legfontosabb témák:

- A tudomány és kutatás hazai rendszere
- Tudományfilozófiai alapok
- A tudomány, tudományos megismerés és a kutatás. A kutatás indítékai, a kutatás fajtái, a társadalomtudományi kutatás típusai.
- A tudományos megismerés természete.
- A társadalomtudományi kutató munka sajátosságai, a kutatási terv, és lépései.
- A társadalomtudományos kutatás módszerei.
- A társadalomtudományi kutatás eredményeinek közzététele.

A kurzuson végzett tevékenység követelménye, értékelése

- A szeminárium alatt kiselőadás tartása. Minden hallgató kiselőadást tart, egyeztetett témában (választható témákat lásd alább). Előadás max. 10 perc
- A szemináriumi munka végére a hallgatók elkészítik saját kutatási tervüket, minimálisan (1,5 sortávolsággal) 40 oldal terjedelemben, minimum 40.000 karakter terjedelemben. A kutatási terv leadásának határideje: 2022. jan. 15

Kötelező irodalom

BABBIE, EARL (2005): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata, Balassi Kiadó, Budapest
HILD MÁRTA (É.N): Válogatás tudományfilozófiai írásokból. Részletek Popper, Kuhn, Lakatos írásaiból
MAJOROS PÁL (2005): A kutatómódszertan alapjai. Perfekt Kiadó, Budapest

Ajánlott irodalom

ECO, UMBERTO (1992): Hogyan írjunk szakdolgozatot. Gondolat,

<http://www.kodaly-bp.sulinet.hu/pefele/E->

[k%C3%B6nyvek/Eco%20Hogyan%20C3%ADrjunk%20szakdolgozatot.pdf](http://www.kodaly-bp.sulinet.hu/pefele/E-k%C3%B6nyvek/Eco%20Hogyan%20C3%ADrjunk%20szakdolgozatot.pdf)

FALUS IVÁN (2004): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe Műszaki K.

FORRAI GÁBOR - SZEGEDI PÉTER (1999): Tudományfilozófia. Szöveggyűjtemény. Áron Kiadó, Budapest,

HÉRA GÁBOR – LIGETI GYÖRGY (2005): Módszertan. Bevezetés a társadalmi jelenségek kutatásába. Osiris, Budapest

KUHN, THOMAS: A tudományos forradalmak szerkezete. Gondolat, Budapest, 1984.

LAKI JÁNOS (szerk.) (1998): Tudományfilozófia Osiris Kiadó, Láthatatlan Kollégium, Budapest

POPPER, R. KARL (1997): A tudományos kutatás logikája Európa Könyvkiadó

SZABÓ KATALIN (1997): Kommunikáció felsőfokon. Kossuth Kiadó

1-3 téma

A társadalomtudományi kutató munka sajátosságai, a kutatási terv, és lépései

- *Babbie, Earl* (2005): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata, Balassi Kiadó, Budapest, 1. fejezet (Az emberi megismerés, mint tudomány)
- *Babbie, Earl* (2005): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata, Balassi Kiadó, Budapest, 3. fejezet (Az okság természete)
- *Babbie, Earl* (2005): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata, Balassi Kiadó, Budapest 4. fejezet (A társadalomtudományi kutatás gyakorlata ill. A kutatás terve)

4. téma

A társadalomtudományos kutatás módszerei

- *Babbie, Earl* (2005): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata, Balassi Kiadó, Budapest, A társadalomtudományi kutatás gyakorlata, 5. és 6. fejezetek

5-7 . téma

Karl Popper tudományfilozófiai nézetei

- Karl Popper: A tudományos kutatás logikája Európa Kiadó Bp 1997 I. fejezet (A megismerés logikájának alapproblémái)
- Karl Popper: A tudományos kutatás logikája Európa Kiadó Bp 1997 II. fejezet (A tudományos módszer elméletének problémájáról)
- Karl Popper: A tudományos kutatás logikája Európa Kiadó Bp 1997 IV. fejezet (Falszifikálhatóság)

A fentiekhez kiegészítő irodalom:

- Karl Popper: A tudományos kutatás logikája (részletek)
<http://www.bke.hu/econhist/tantar/doc/PopperKuhnLakatos.doc>
- Karl Popper: "Három nézet az emberi tudásról" http://nyitottegyetem.phil-inst.hu/tudfil/ktar/forr_ed/Popper.htm

8. téma

Thomas Kuhn tudományfilozófiai nézetei

- Thomas Kuhn: A tudományos forradalmak szerkezete Társadalomtudományi könyvtár Gondolat Bp. 1984

Lásd még hozzá:

- Thomas Kuhn: "Objektivitás, értékítélet, elméletválasztás" http://nyitottegyetem.phil-inst.hu/tudfil/ktar/forr_ed/kuhn.htm

9-10.téma

Lakatos Imre tudományfilozófiai nézetei

- Miklós Tamás (szerk): Lakatos Imre tudományfilozófiai írásai Atlantisz 1997 A kritika és a tudományos kutatási programok metodológiája (19-64p)
Lásd még hozzá: Lakatos Imre: "A falszifikáció és a tudományos kutatási programok metodológiája,,
http://nyitottegyetem.phil-inst.hu/tudfil/ktar/forr_ed/Lakatos.htm
- Miklós Tamás (szerk): Lakatos Imre tudományfilozófiai írásai Atlantisz 1997 "A tudomány története és annak racionális rekonstrukciója" pp65-128 vagy
Lakatos Imre: "A tudomány története és annak racionális rekonstrukciója"
<http://www.bke.hu/econhist/tantar/doc/PopperKuhnLakatos.doc>

A fentiekhez kiegészítő irodalom:

- Hild Márta (é.n): Válogatás tudományfilozófiai írásokból. Részletek Popper, Kuhn, Lakatos írásaiból

11-18. téma

Rendhagyó tudománytörténeti megközelítés

- Michael Brooks (2011): A tudomány titkos anarchiája HVG könyvek valamely fejezete (Tartalom és előhang: https://www.konyvneked.hu/fotky5982/fotov/_ps_456michael-brooks-a-tudomany-titkos-anarchiaja-a-radikalisan-gondolkodas-szabadsaga-reszlet.pdf
egy recenzió a könyvről:
http://epa.oszk.hu/02900/02926/00007/pdf/EPA02926_termeszet_vilaga_2013_07_330-332.pdf)

Oktatáskutatás módszertana III. (II. évfolyam)

Oktató: *Dr. habil. Papp Z. Attila*

Időpontok: szeptember 29. 14.00, október 6. 8.00, október 13. 8.00

A kurzus célja: A hallgatók megismertetése a kvalitatív adatelemzés módszertanával. A félév során elsősorban az interjúelemzés technikáját, a kvalitatív kódolást és annak alkalmazhatóságát fogják elsajátítani. Az elemzés sikeressége érdekében a hallgatók a kvalitatív adatfelvétel módszereivel, fogalmi térképek készítésével, illetve a minőségi és mennyiségi módszerek közötti átjárhatósággal egyaránt megismerkedhetnek. A kurzus során azonban nem csak a kódoláshoz szükséges számítógépes technika (az Atlas.ti szövegelemző szoftvert) használatát sajátítják el a hallgatók, hanem a kvalitatív módszerek mögöttes elméleteit is.

Irodalom:

- Kovács É. (szerk.) (2007). Közösségtanulmány. Módszertani jegyzet. Néprajzi Múzeum – PTE-BTK Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék, REGIO Könyvek, 2007. <https://kisebbssegkutato.tk.mta.hu/uploads/files/olvasoszoba/regiokonyvek/kozossegtanulmany.pdf>
- Atlas.ti User Manual letölthető: http://downloads.atlasti.com/docs/manual/atlasti_v8_manual_en.pdf?_ga=2.66814254.1283056544.1568716589-592376103.1546962980
- Kvale, Steinar: Bevezetés a kvalitatív kutatás interjútechnikáiba, József Műhely, Budapest, 2005.

Kutatásmódszertan (I. évf.)

Oktató: *Dr. habil Fényes Zsuzsanna Hajnalka*

Időpontok szeptember 29., november 17. 12.00 órától

A kurzus célja: A kurzus célja a doktoranduszok felkészítése a disszertáció empirikus elemzéseire, az SPSS program segítségével.

Tematika

1. Minta kérdőív kitöltése, címkézés (változó nevek, változók típusai, label, missing values, változók mérési szintjei). Adatbevitel, egy minta adatbázis elkészítése.
2. Minta főbb jellemzői, demográfiai adatok, egyéb változók alapmegoszlásai (frequencies), folytonos változók átlaga és szórása (descriptives), változók újrakódolása (recode), új változók képzése (compute).
3. Hipotézis-tesztelés, kétváltozós elemzések (crosstabs, compare means, Chi-négyzet statisztika, Anova-teszt, correlate bivariate).

Számonkérés: Az órai munka + házi feladatok (dec 15.-ig fenyesh@gmail.com) + szóbeli vizsga tavasszal (kezdő és haladó SPSS együtt)

Ajánlott irodalom:

- Kolosi Tamás – Rudas Tamás: Empirikus problémamegoldás a szociológiában OMIKK, TÁRKI Budapest, 1988.
- Sajtos László – Mitev Ariel: SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv Alinea Kiadó Budapest
- Falus Iván – Ollé János: Statisztikai módszerek pedagógusok számára OKKER Kiadó 2000.
- Székelyi Mária – Barna Ildikó: Túlélőkészlet az SPSS-hez Többváltozós elemzési technikákról társadalomkutatók számára Typotex Kiadó 2002

Kutatásmódszertan (II. évf.)

Oktató: Dr. Markos Valéria

Időpontok: október 6., október 20., november 17. 12.00 órától

A kurzus célja, A kurzus elsődleges célja a kutatási- és disszertációs szakaszba lépő hallgatók empirikus kutatásának alapjául szolgáló kérdőív strukturális és formai véglegesítése. A kérdőív lekérdezésének elősegítése érdekében a kurzus során a kérdőívszerkesztés bevett technikáival ismerkedhet meg a hallgató, elsődlegesen az Evasys rendszer használatával. A kurzus további célja a félév végi SPSS vizsgára való felkészítés.

Követelmény: Kérdőív készítése az Evasys rendszer segítségével. SPSS gyakorló feladatok megoldása.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, E. (2003): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó.
- Dessewffy Tibor – Láng László (2015): A Big Data és a társadalomtudományok találkozási pontja a műtőasztalon. Replika, 92–93, 157–170. ISSN 0865-8188
- Falus Iván (szerk.) (2004): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Budapest, Műszaki. ISBN 963-16-2664-4
- Moksony Ferenc (2006): Gondolatok és adatok: társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése. Budapest, Aula.

Szabadon választható kurzusok

Kutatócsoport-munka

CHERD szeminárium

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

A doktoranduszok és doktorjelöltek egyik legfontosabb gyakorlólhelye a Debreceni Egyetem Felsőoktatási Kutató és Fejlesztő Központja (CHERD-Hungary), mely nemcsak a felső- hanem a közoktatás területén végez kutatásokat. A kutatások másfél évtizede vizsgálják az intézményi és tanuló/hallgatói döntéseket, nagymintás adatfelvételek és kvalitatív adatalkotó munka eredményeképpen hatalmas adatanyag áll rendelkezésre, melyhez a Központ által beszerzett országos és nemzetközi adatbázisok társulnak. A Központ tudományos kutatási és fejlesztési és innovációs pályázatokon vesz részt, a kutatói gyakorlat során a doktoranduszok nemcsak alkotó részesei a kutatásoknak, hanem hazai és nemzetközi folyóiratokban és konferenciákon való megjelenésre is felkészülünk, s az itt végzett munka képezi több disszertáció magját is.

A családok és az iskola kooperációjának működési mechanizmusai és hatása

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

A kutatócsoport munka a pedagógusok szülői elköteleződést erősítő tevékenységének szakmai fejlesztésére irányuló kutatás első féléves részmunkálataiban való részvétel, különös tekintettel az iskolai terepmunkát irányító doktoranduszokkal való kutatói együttműködésre koncentrálva. A kutatás központi gondolata, hogy miközben a tanulók motiválása, a célképzés, a tanulástámogatás és a szabadidős tevékenységek fejlesztő potenciáljának kiaknázása kihívást jelentő szülői feladat, Magyarországon a szülő-pedagógus kapcsolattartás intenzitása nemzetközi összehasonlításban elmarad a várakozástól. Ennek jelentőségét növeli, hogy hazai viszonylatban kifejezetten erős a családi háttér hatása, ami meghatározza a szülők otthoni gyermeknevelési tevékenységének tartalmát, minőségét, a szülői aspirációkat, s sokszálú közvetítő mechanizmus révén a tanulók iskolai teljesítményét is. A magas hozzáadott értéket produkáló iskolákban konszenzust élvez a tudás, hogy a képességfejlesztés előfeltétele a szülőkkel való együttműködés, ezért a kutatócsoport feltárja az eredményes iskolai gyakorlatok működési mechanizmusait, s azonosítja azokat az eljárásokat, amelyek a pedagógusképzésbe és továbbképzésbe integrálva a pedagógus-szülő kooperáció fejlesztését és a szülői gyermeknevelési kompetenciák erősítését eredményezik.

Szakirodalom:

- Boonk, L., Gijsselaers, H. J., Ritzen, H., & Brand-Gruwel, S. (2018). A review of the relationship between parental involvement indicators and academic achievement. *Educational Research Review*, 24, 10-30.
- Borge, M., & White, B. (2016). Toward the development of socio-metacognitive expertise: An approach to developing collaborative competence. *Cognition and Instruction*, 34(4), 323-360.
- Buhl, H. M., & Hilkenmeier, J. (2017). Professionalism in parent-teacher conversations: Aspects, determinants, and consequences. A competence-oriented discussion. *Journal for educational research online*, 9(3), 102-113.
- Dawson, A. E., & Wymbs, B. T. (2016). Validity and utility of the parent-teacher relationship scale-II. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 34(8), 751-764.
- Epstein, J. L., & Sheldon, S. B. (2006). Moving forward: Ideas for research on school, family, and community partnerships. *SAGE handbook for research in education: Engaging ideas and enriching inquiry*, 117-138.
- Goodall, J., & Montgomery, C. (2014). Parental involvement to parental engagement: A continuum. *Educational review*, 66(4), 399-410.
- Harris, A. L., & Robinson, K. (2016). A new framework for understanding parental involvement: Setting the stage for academic success. *RSF: The Russell Sage Foundation Journal of the Social Sciences*, 2(5), 186-201.
- Hungerland, B. (1999). Childhood as a Product of Parental Time Management. *Journal of Social Sciences*, 3(1-2), 65-71.

- Jeynes, W. H. (2003). A meta-analysis: The effects of parental involvement on minority children's academic achievement. *Education and urban society*, 35(2), 202-218.
- Westergård, E. (2013). Teacher Competencies and Parental Cooperation. *International Journal about Parents in Education*, 7(2).

Pedagógusok szülői elköteleződést erősítő képességének fejlesztése

Oktató: Dr. Ceglédi Tímea, Dr. Bacskai Katinka

A Magyarországra vonatkozó nemzetközi tanulói teljesítménymérések, valamint az Országos Kompetenciamérés tapasztalatainak egyik hosszú ideje változatlan, kedvezőtlen megállapítása, hogy nálunk kiemelkedően nagy különbségek mutatkoznak az iskolák között a tanulói kompozíciójuk tekintetében (Bacskai 2015, Lak et al. 2019, Belinszki et al. 2020). Azok a pedagógusok, akik a hátrányos társadalmi kompozíciójú iskolákban eredményt érnek el, munkájuk során első lépésben a hatékony oktatáshoz szükséges együttműködést teremtik meg a szereppartnerekkel, elsősorban az iskola közvetlen környezetét jelentő szülői társadalommal (Imre 2017, Bacskai 2015, 2020, Pusztai 2020, Marton 2019, L. Ritók 2009, Lannert & Szekszárdi 2015), s csak ezután fordulhatnak a szűkebb értelemben vett pedagógusmunka, az oktatás és a képességfejlesztés felé. A közoktatás fejlesztését célzó kutatások, tekintettel a magyarországi szülői társadalom diverzitására, a gyermeknevelési kompetenciák és a pedagógus-szülő kooperáció eltérő szintjére, nem kerülhetik meg azt a problémát, hogy a pedagógus legfontosabb szövetségese a szülő, ezért az otthoni motiválás, célképzés, támogatás és a szabadidős tevékenységek fejlesztő potenciáljának kiaknázása a tantárgyi és a képességterületi fejlesztés alapvető feltétele. Az Értékkeremtő gyermeknevelés 2020 című vizsgálatban derült fény arra, hogy a szülők fele segítséget igényelne a gyermeke otthoni tanulásához és fejlesztéséhez, s a gyermek értékes szabadidős foglalkoztatásához sem érzi magát felkészültnek (Bacskai 2020, Pusztai 2020, Engler 2020). A PISA 2018 eredményei alapján az a kép bontakozik ki előttünk, hogy a tanulók életében sorsdöntő szerepet játszó felnőtt felek nálunk még a nemzetközi átlagnál is kevésbé tudnak partnerként együttműködni (OECD 2021).

A kurzus során a hallgatók bekapcsolódhatnak abba a kutató- és fejlesztőmunkába, amely az iskolák szülői elköteleződést erősítő tevékenységének támogatását célozza. A félév fő feladata a vonatkozó szakirodalom feldolgozása a szülői elkötelezettségre és iskolai részvételre ható tényezők a beavatkozás színtere és dimenziói mentén. A produktum egy szisztematikus szakirodalom áttekintés, amely publikálásra ajánlható egy neves folyóiratba. A szisztematikus szakirodalomelemzést munkacsoportokban végezzük majd.

A kurzus teljesítése: A hallgató a kurzus teljesítéséhez először munkacsoportot választ, amelynek keretében végzi a szakirodalom keresést és elemzést. A feladat kb. 10 angol (vagy más idegennyelvű) teljes szövegű (nem csak absztrakt) forrás annotálása darabonként kb. 2000 karakter terjedelemben.

Időpont: szerda 14-15.30 (munkacsoportonként megbeszélés alapján)

Szakirodalom:

Értékkeremtő különszám Kapocs

Epstein, J. L. & Dauber, S. L. (1991). School Programs and Teacher Practices of Parent Involvement in Inner-City Elementary and Middle Schools. *Elementary School Journal*, 91(3), 289-305.

Epstein, J. L. (1995). School/Family/Community Partnerships: Caring for the Children We Share. *Phi Delta Kappan*, 93(3), 701-712.

Epstein, J. L. (2001). *School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools*. Routledge.

Epstein, J. L., & Sanders, M. G. (2002). School, family, and community partnerships. In: D. Levinson, R. Cookson & Jr., A. Sadovnik (Eds.), *Education and sociology* (pp. 525-532). New York-London, Routledge Falmer.

Epstein, R. A., Fonnesebeck, C., Potter, S., Rizzone, K. H., & McPheeters, M. (2015). Psychosocial interventions for child disruptive behaviors: A meta-analysis. *Pediatrics*, 136(5), 947-960.

Imre, N. (2017). A szülői részvétel szerepe a tanulók iskolai pályafutásának alakulásában. Budapest, Ph.D. értekezés.

Lannert, J. & Szekszárdi, J. (2015). Miért nem érti egymást a szülő és a pedagógus? *Iskolakultúra*, 25(1)15-34.

Marton, E. (2019). A szülő és az iskola kapcsolata, szerepe a sikeres együttnevelés megvalósításában. Doktori értekezés. Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar/Neveléstudományi Doktori Iskola.

Tanuló közösségek és társadalmi innovációk

Oktatók: *Prof. Dr. Kozma Tamás, Dr. Márkus Edina*

A kurzus célja: A *Tanuló régiók Magyarországon (LeaRn)* kutatáseredményeit felhasználva új kutatásba (LearnNov) vizsgálatokba kapcsolódhatnak be a kurzus résztvevői. A társadalmi innovációk és a tanulás összefüggéseit vizsgáló kutatás épít az előzményekre, amelyekben a tanuló régiókat és közösségeket részben statisztikai, részben pedig terepkutatás segítségével kívántuk vizsgálni.

A kurzus résztvevői bekapcsolódnak a *Tanuló közösségek és társadalmi átalakulás: kelet-közép-európai tapasztalatok* c. nemzetközi kutatási projektbe, cseh, román, szlovák és ukrán partnerekkel közösen vizsgálva a társadalmi innovációk és a (felnőtt) tanulás kapcsolatait. Műhelymunkákon, tanulmányutakon, szemináriumok vehetnek részt.

Tevékenységek:

- A hallgatók a kutatás céljához és résztémáihoz kapcsolódóan szakirodalmi feldolgozást végeznek Bradford, Ferguson, Kozma, Márkus stb. vonatkozó munkáit alapul véve.
- az előző kutatási szakaszban már tapasztalatot szerzett hallgatók a korábban vizsgált eseteik alakulását követik nyomon.
- Az új résztvevők új eseteket vizsgálnak a LeaRn-kutatásban kialakított kutatói módszerekkel.
- Új szempontként vizsgáljuk a hálózatosodást a közösségi tanulás közben.

Követelmények

- Településszintű esettanulmány készítése kb 30e karakter terjedelemben
- Esettanulmány alapján konferencia előadás készítése és bemutatása
- Részvétel a HERJ különszám szerkesztési munkálataiban.

Ajánlott irodalom:

- Bradford, N. J. (2003). *CreativeCities*. Canada, Western Ontario University. <http://www.urbancenter.utoronto.ca/pdfs/elibrary/CPRNcitieswork.pdf>
- Ferguson, N. (2017). *The Square and the Tower*. London, Harmondsworth, PenguinBooks
- Hyvarinen, M. (2012). *Analyzing narratives and story-telling*. *THE SAGE HANDBOOK OF SOCIAL RESEARCH METHODS*, pp. 447 etc. <http://www.uta.fi/yky/yhteystiedot/henkilokunta/mattikhyvarinen/index/Chapter%2026.pdf>
- Kozma T. et al. (2015). *Tanuló régiók Magyarországon*. Debrecen: CHERD, <http://mek.oszk.hu/14100/14182/14182.pdf>
- Márkus E. (2016). *Amikor a harmadik az első*. Debrecen, Csokonai <http://mek.oszk.hu/16400/16430/16430.pdf> 26-68.o.
- Udovik, O. (2017). I cannot be passive as I was before. *European Journal for Research on the Education and Learning of Adults*, Vol.8, No.2, pp. 225-243 http://www.rela.ep.liu.se/issues/10.3384_rela.2000-7426.201682/9090/rela_9090.pdf

A nevelés és oktatás családtudományi megközelítésben (KINCS kutatások)

Oktató: *Dr. habil. Engler Ágnes*

A kurzus célja: A családtudomány szerteágazó vizsgálati területei közül a neveléstudományi aspektus dominál a kurzus tematikájában. A családi élet és a családi szerepek, illetve az ezekre történő felkészülés nemcsak az informális, hanem a formális nevelés feladat is, ezért fontosak a családok és a köznevelési intézmények összehangolt nevelési és oktatási elvei, céljai, módszerei. A kurzus a Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) debreceni kutatóirodájának (Neveléstudományi Kutatóközpont) tudományos tevékenységéhez kapcsolódik. A doktori kurzus hallgatói az aktuális kutatások elméleti vagy empirikus vizsgálati egységébe kapcsolódnak be.

Irodalom:

- Demény Pál: Népeséggpolitika a közjó szolgálatában. Budapest, KSH NKI, 2016.
- Demény Pál: The political economy of global population change, 1950–2050. New York, Geoffrey McNicoll-lal, 2006.

- Engler Ágnes: Család mint erőforrás. Budapest, Gondolat, 2017.
- Kolosi Tamás – Szelényi Iván – Tóth István György (szerk.): Társadalmi Riport 2020. Budapest, TÁRKI, 2020.
- Komlósi Piroska (szerk.): Családi életre és kapcsolati kultúrára felkészítés. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2014.
- Kopp Mária – Skrabski Árpád: A boldogságkeresés útjai és útvesztői. Budapest, L'Harmattan, KINCS, 2020.
- Monostori Judit – Őri Péter – Spéder Zsolt (szerk.): Demográfiai portré 2018. Budapest, KSH Népeségtudományi Kutatóintézet, 2018.
- Pongrácz Tiborné (szerk.): A családi értékek és a demográfiai magatartás változásai. Budapest, KSH – NKI, 2011.
- Pusztai Gabriella (szerk.): Nevelésszociológia. Debrecen,
- Spéder Zsolt (szerk.): Család és népeség – itthon és Európában. Budapest, KSH Népeségtudományi Kutatóintézet – Századvég, 2005.
- Carol A. Darling – Dawn Cassidy Family Life Education: Working with Families across the Lifespan. Long Grove, Waveland Press, 2014.
- Anne Lise Ellingsaeter – An-Magritt Jensen – Merete Lie: The Social Meaning of Children and Fertility Change in Europe. New York, Routledge, 2013.
- Karen Korabik – Donna S. Lero – Denise L. Whitehead: Handbook of Work-Family Integration: Research, Theory, and Best Practices. Amsterdam, Elsevier – Academic Press, 2008.

Az online tér megjelenése a zeneművészeti oktatásban és a kultúrafogyasztásban

Oktató: *Dr. Váradi Judit*

A kurzus célja: A kutatás az online művészeti oktatás tapasztalatait és hatását vizsgálja a zenei művészeti oktatás minden szintjén Magyarországon, valamint a határon túli magyar oktatásban egyaránt. A kutatás fókuszál a COVID-19 klasszikus zenei hangversenyekre gyakorolt hatásaira.. A kulturális fogyasztás új formái és annak kényelme felvetette a kérdést, hogy a jövőben lesz-e még szükség a hangversenytermekre, vajon a közönség vállalja-e majd a plusz időt és fáradságot, hogy személyesen is jelen tudjon lenni egy-egy zenei művészeti eseményen.

A művészetoktatás hagyományos modellje digitális kultúrával egészült ki, amely a módszertan alapos átgondolását tette szükségessé. Az eddigi tapasztalatok, felmérések, kutatások eredményei azt mutatják, hogy a hatékony művészeti oktatás alapja a személyes jelenlét, hiszen érzetet, mozdulatot nem lehet távoktatásban csupán verbális keretek között tanítani. Mégis felmerül a kérdés, hogy az elmúlt hónapok alatt kialakított „jógyakorlatokat”, kreatív ötleteket, a tanulók aktivitását segítő tanári motivációstratégiákat, az értékes online segédanyagokat hogyan lehet adaptálni egy korszerű művészetoktatási rendszer keretei közé.

Ifjúságügy, ifjúságkutatás

Oktató: *Dr.habil. Nagy Ádám*

A kurzus célja: A szabadon választható kurzus keretében tanulmányt írunk a négyévente felvett, eddig hat hullámot megélt, nagymintás (8000 fős) ifjúságkutatások (Ifjúság 2000, Ifjúság 2004, Ifjúság 2008, Magyar Ifjúság 2012, Magyar Ifjúságkutatás 2016, és amennyiben hozzáférhető: Magyar Ifjúságkutatás 2020) adatbázisainak másodelemzésére alapozva. Az adatbázisok – bár korlátozottan – de lehetőséget adnak egyfelől egy adott pillanatfelvétel regionális, településtípus szerinti, illetve tématerületi elemzésére, másfelől longitudinális összehasonlításra.

Megcélzott publikációs felületek: Kultúra és közösség (B), Civil Szemle (C, impakt faktoros lap), a Végjegyzenen is túl (önálló tanulmánykötet).

Létszám: A kurzusra legfeljebb 2 fő jelentkezését várom.

Szabadon választható kurzusok **Kutatási- és tudományszervezési készségfejlesztés**

Szakirodalmi olvasó szeminárium

Oktató: Prof. Dr. Kozma Tamás, Dr. Kovács Karolina Eszter

A kurzus célja:

- A neveléstudomány / oktatáskutatás néhány vezető folyóiratának folyamatos figyelemmel követése
- A szaknyelvi szókinccs gazdagítása
- Az elektronikus folyóirat hozzáférés és adatbázisok ismerete és használata
- Gyakorlás a folyóiratok ismertetésében (szóban és írásban)

Anyag: a következő folyóiratok kerülhetnek ismertetésre (amennyiben elérhetők az EISz-ben)

- Review of Educational Research
- International Journal of Educational Development
- Harvard Educational Review
- Comparative Education
- International Review of Education
- International Higher Education
- European Education
- OA (szabad hozzáférésű) digitális folyóiratok (jegyzéküket l. alább)

Teljesítés:

- Rendszeres, aktív részvétel a foglalkozásokon
- Folyóirat évfolyam ismertetése mintegy 20 000 karakterben

Érdeklődési kör:

- doktori hallgatók (választható, kutatói ösztöndíjasoknak kötelező!)
- magiszteri hallgatók (választható)
- minden érdeklődő ("open access")

Idő: kéthetente keddenként.

Elektronikus kiadványkészítés

Oktató: Prof. Dr. Kozma Tamás, Dr. Kovács Karolina Eszter

A hallgatókkal megismertetjük a tudományos szövegek elektronikus publikálásának lehetőségeit és a publikálás munkafolyamatát. A kurzus résztvevői gyakorlati tapasztalatokra tesznek szert a HERJ (Hungarian Educational Research Journal <https://akjournals.com/view/journals/063/063-overview.xml>) aktuális számainak létrehozásában. A foglalkozások az Akadémiai Kiadó közreműködésével szervezzük.

Cél:

- a) bevezetés az elektronikus folyóiratok készítésébe
- b) ismerkedés az Akadémiai Kiadó szövegkezelő rendszerével és munkaszervezésével
- c) szövegek elektronikus formátumú összeállítása a doktori programhoz és DETEP-hez kapcsolódva
- d) a hallgatók bevonása a HERJ szerkesztőségének tevékenységébe

Munkaszakaszok:

- a) Tájékozódás a szerkesztendő lapszámokról. Jó példák elektronikus kiadványokra, folyóiratokra (kiadott anyagok tanulmányozása). A használt technikai megoldás tanulmányozása (az AK közreműködésével).
- b) A lapdízajn esetleges közös átalakítása, az elektronikus felület véglegesítése.

- c) A szerkesztési folyamat megismerése. A szerkesztési munka megkezdése: formai javítások.
- d) A szerkesztési folyamat tartalmi fázisa: nyelvi ellenőrzés, lektoráltatás, a korrekciók elvégzése, végül a szövegek előkészítése a megjelenésre).
- e) Előkészítés a publikálásra: a nyomtatási formátum kialakítása, illetve az elektronikus megjelenés.

A szemeszter speciális föladatai

- a) Nemzetközi kapcsolatépítés, új tematikus számok (Kozma Tamás)
- b) Számok összeállítása és figyelemmel kísérése (Kovács Karolina)
- c) Lapszámszerkesztés social media felületekre (Kovács Karolina)
- d) Newsletter (Hrabéczy Anett, Kocsis Zsófia)
- e) Tördelés rovatnak megfelelően (Kovács Karolina)
- f) Social media felületek (Facebook, Twitter, Academia.edu) menedzselése (Kristóf Zsolt, Ózse Máté, Kovács Karolina)

Tevékenységformák

- a) részvétel a szerkesztési munkálatokban
- b) személyes megbeszéléseken a technikai problémák megvitatása

Követelmények

- a) a folyóiratszámok kialakításában való részvétel
- b) a szerkesztési folyamat pontos követése a megadott technikai apparátussal
- c) a félév végére két megjelent folyóiratszám létrehozása

Idő, hely

Ütemezés szerint, két hetente szerdánként 8.00-9.00 (doktori), illetve kéthetente péntekenként 9.30-10.30 (DETEP)

Hely: Zoom, Webex

Publikáció előkészítő szeminárium (CEJER)

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella, Demeter-Karászi Zsuzsanna

A kurzus célja a tudományos szövegalkotás kritériumait meghatározó alapelvek megismerése és alkalmazása, valamint az ennek megfelelő szövegalkotás és szerkesztés gyakorlása. A szeminárium gyakorlatorientált. A Debreceni Egyetem Kiadó felkérésére nemzetközi folyóirat működik Central European Journal of Educational Research (CEJER) néven. A kurzus munkájában résztvevő doktoranduszok részt vesznek a Kiadó felületén (<https://ojs.lib.unideb.hu/CEJER>) elérhető online periodika következő számának szerzői és szerkesztői munkálataiban.

Ajánlott irodalom:

- Bayley, S. (2011). *Academic Writing: A Handbook for International Students*. London: Routledge.
- Csermely P. & Gergely P. & Koltay T. & Tóth J. (1999). *Kutatás és közlés a természettudományokban*. Budapest: Osiris.
- Csomós Gy. (2016). *A magyarországi tudományos publikálás néhány sajátossága*. *Magyar Tudomány*, 177, 226-235.
- Gyurgyák J. (1997). *Szerkesztők és szerzők kézikönyve*. Budapest, Osiris.
- Kiss L. L. (2011). A tudományos közlés művészete. *Magyar tudomány*, 172 (6) 734-737.
- Leki, I. (1998). *Academic Writing: Exploring Processes and Strategies*. Cambridge University Press.

Idő: hetente péntekenként 8.00-10.00 (online).

Disszeminációs tevékenység

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

A kurzus célja, Egy kutatás során folyamatos feladat a disszeminációs tevékenység, melynek keretében a kutatási projektek során végzett tevékenységek bemutatását, rész- és összefoglaló eredmények terjesztését tervezi meg és végzi el a kutatócsoport. A disszemináció a kutatás finanszírozójának szemszögéből, szűkebb értelemben a kutatásra fordított emberi és anyagi erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás átláthatóvá tételét jelenti, azonban szélesebb értelemben a tudományos tevékenység részleteinek és eredményeinek a szakmai közösség és a közvélemény számára történő kommunikálását, hagyományos és új formában való megosztását értjük a kifejezésen. Disszeminációs tevékenység kreditek fejében a doktoranduszok a csoportos kutatómunka eredményeinek népszerűsítése érdekében disszeminációs stratégia formálódásához járulnak hozzá, az eredmények kreatív és hatékony megosztásának tervét dolgozzák ki, majd a tervezett feladatok végrehajtásában önállóan részt vállalnak.

Conference Tandem

Oktató: Dr. Erdei Gábor

A Konferencia tandem kurzus bevezetést nyújt a nemzetközi team munkák világába. Kizárólag eltérő anyanyelvet használó doktoranduszok nemzetközi párok jelentkezhetnek. A páros felkészül egy közös konferencia-előadásra. A konferencia-előadás absztraktját és diabemutatóját alkotják meg a félév során. Az őszi szemeszter végén az absztraktot a kurzusvezetők jóváhagyásával benyújtják a HUCER vagy az ECER konferenciára, tavaszi szemeszterben pedig az ONK-ra.

Ajánlott szakirodalom:

Becker, L. 2014. Presenting Your Research: Conferences, Symposiums, Poster Presentations and Beyond. London: Sage

MapInfo

Oktató: Dr. Hegedűs Roland

A kurzus célja: A tudományos kutatások térben való elhelyezése és területi különbségek vizsgálata, melyhez segítséget nyújt a térképi ábrázolás különböző közigazgatási szinten. Számos kutatás megyei szinten végzi vizsgálatát, ami elmosza a területegységen belüli különbségeket, ezért a kurzus célja a kisebb területegységeken történő vizsgálódás a hallgatók kutatásához kapcsolódva. A kurzus további célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek a MapInfo program használatába, ami által a kutatásukat társadalmi-gazdasági kontextusban is el tudják helyezni. A hallgatók ismeretet szereznek a térképi ábrázolás különböző lehetőségeiről, típusairól.

Irodalom:

Hegedűs Roland (2020): Kompetenciák – hátrányok – térségek. Avagy honnan s hogyan jutnak el a hátrányos helyzetűek a felsőoktatásba? Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó.

Híves Tamás (1994): Kartográfiai ábrázolás lehetőségei az oktatáskutatásban. Budapest: Oktatáskutató Intézet.

Híves Tamás (2015): Területi oktatáskutatás. Vizsgálatok az iskolázás területi folyamatairól. Doktori disszertáció. Pécsi Tudományegyetem. Pécs

Teperics Károly (2002): Hajdú-Bihar megyei diplomások munkaerőpiaci helyzetének vizsgálata. A Debreceni Egyetem hatása a humán erőforrásokra. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó – Debreceni Egyetem TTK.

Research skill development

Instructors:

Sergiu Baltatescu Prof. univ. dr. habil.

October 19. 10.00-11.30, online

Course Description: This course aims at introducing doctoral students to the topic of student satisfaction with university life. It outlines the concept, the dimensions and presents the main approaches to measure student satisfaction. Examples are taken from the data on HERD project which implied surveys on student attitudes at the Hungarian-Romanian border. The influence on student dropout is also analyzed.

Suggested readings:

Bălătescu, S. (2002). Problems of transforming scales of life satisfaction, Euromodule Workshop, Wissenschaft Zentrum Berlin, 18-19 octombrie, <http://ssrn.com/abstract=2546943>

Li, I. W., & Carroll, D. (2017), Factors influencing university student satisfaction, dropout and academic performance: an Australian higher education equity perspective. https://www.ncsehe.edu.au/wp-content/uploads/2017/03/03LiUWA_Formatted_FINAL.pdf

Pusztai, G., Baltatescu, S., Kovács, K., & Barta, S. (2012), Social Capital and Student Well-being in Higher Education. A Theoretical Framework, in: G. Pusztai & A. Hatos (coord.), Higher Education for Regional Social Cohesion. HERJ (Hungarian Educational Research Journal) Special Issue Hungarian Educational Research Association, Budapest, pp. 54-73, ISBN: ISBN 978-963-08-4316-4, ISSN 2062-9605, <http://mek.oszk.hu/11800/11865/11865.pdf>

Sirgy, M. J., Grzeskowiak, S., & Rahtz, D. (2007), Quality of College Life (QCL) of Students: Developing and Validating a Measure of Well-Being, *Social Indicators Research*, vol. 80, nr. 2, pp. 343-360, ISSN 03038300.

Sirgy, M., Lee, D.-J., Grzeskowiak, S., Yu, G., Webb, D., El-Hasan, K., Jesus Garcia Vega, J., Ekici, A., Johar, J., Krishen, A., Kangal, A., Swoboda, B., Claiborne, C., Maggino, F., Rahtz, D., Canton, A., & Kuruuzum, A. (2010), Quality of College Life (QCL) of Students: Further Validation of a Measure of Well-being, *Social Indicators Research*, vol. 99, nr. 3, pp. 375-390, ISSN 0303-8300, <http://dx.doi.org/10.1007/s11205-010-9587-6>.

Strahan, S., & Credé, M. (2015), Satisfaction with college: Re-examining its structure and its relationships with the intent to remain in college and academic performance, *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice*, vol. 16, nr. 4, pp. 537-561, ISSN 1521-0251.

Prof. Skiera Ehrenhard, PhD

September 23. 10.00-13.00, September 24. 10.00-12.00, 13.00-16.00, 16.30, Room 205. in person

Course description: At the turn of the 19th and 20th centuries, the traditional "Old School" with its authoritarian structure was radically challenged in wide circles of educators. Criticism drew its sustained momentum, among other things, from the mood of criticism of culture and civilisation that had developed in all strata of society as a reaction to the irritating demands of the modern world. At the same time, pessimism was often accompanied by hopes for a higher development of man and society or even for a paradisiacal completion of human history. Cultural pessimism was therefore not total. Reform seemed possible, a final turn towards the good life probable for the hopeful and the seekers. Alongside the various currents of the Lebensreform movements, which saw themselves at the service of that great turning point, and partly in connection with them, a fruitful phase of searching for new, more humane forms of education and schooling began. This search led to numerous new methodological approaches and school designs. Alternatives to conventional pedagogy were developed and traditions emerged, some of which continue to have an effect today. Hardly any area of school pedagogy, concrete school work and school reform as well as educational theory remained untouched by the progressive pedagogical currents.

Despite all the differences between the individual reform lines and school designs, there are a number of common basic pedagogical motifs. Their ideological roots reach far back into the history of European education; they are being put forward again and now in a radicalised form:

- Orientation towards the questions, needs and interests of the child ("pedagogy from the child") stands against the rigid domination of the curriculum;
- against the dominance of receptive forms of learning and "frontal teaching" in the "book school" stands a "new" concept of learning, namely as an active, creative, autonomy-promoting, life-connected and "natural" activity;

- against the "coercive character" of the "old school" stands the image of the "new school" as a model of a good, harmonious, cooperative life together - it is to become a pedagogically, socially-ethically and aesthetically well-designed space, a stimulating living community;
- against the predominance of intellectual learning, the education of the "whole person" with its intellectual, physical, social and emotional abilities and possibilities now stands.

By these motives, the reform-oriented teachers and the style-forming reformers could recognise themselves as basically like-minded. The by no means insignificant, sometimes quite contradictory ideas of the various reform circles receded into the background, since the aim was to overcome the common enemy, the "Old School" and the "Old Education" with its numerous moments of frightening coercion. In the seminar, we want to look at the cultural-historical preconditions and the current relevance of reform education initiatives. One focus will be on the most important school forms of progressive education (Montessori, Waldorf, Jenaplan, Freinet, Freie Alternativschulen, etc.).

Objectives:

Insight into the main trends of progressive education in Europe and the US in historical and contemporary perspective

Learning outcomes and competences:

Knowledge of the historical and cultural conditions, the social conditions and the developments in school educational area with respect to the discussion of a "New Education" and a "New School".

Knowledge of theoretical backgrounds and practical teaching designs of different reform initiatives in Europe and the US.

Knowledge of the similarities and differences between different reform concepts.

Knowledge of the different theoretical and societal contexts of the terms: Reformpädagogik, Education Nouvelle, New Education, Progressive Education etc.

Skills, attitudes:

Criticism relating to the specific objectives of educational reform initiatives.

Reflectivity with respect to the student's future professional practice in educational fields.

Development of a critical attitude towards theories and concepts of pedagogy.

Possible content elements, thematic units:

Preceding thinkers of educational reform movements: Comenius, Rousseau, Pestalozzi, Froebel

Cultural and educational criticism around the turn of the century (19./20. Century)

Life reform movement

The art education movement

The work school movement

The project method (Dewey, Kilpatrick)

Country Home schools („Landerziehungsheime“)

Montessori school

Waldorf school

Dalton Plan school

Jenaplan school

Freinet school

Free Alternative Schools

"New Progressive Education": Community Education, Reggio Emilia, Storyline Method

Country-specific features of Progressive Education

Impact and perspectives of progressive education

The inclusion of other topics referring to the student's interests and experiences in the area of progressive education is possible.

Learning techniques, learning methods:

Lectures, presentations, reports, Discussions

Source studies and analysis, study of basic literature and concepts

Thematic group and pair work

If wanted: Suggestions referring the question of how to come in contact with progressive schools in Hungary and abroad

Expectations of performance:

Active participation

Presentation of study results in a final talk

Reference literature (selection):

Mustafa Yunus Eryaman & Bertram C. Bruce (eds.): International Handbook of Progressive Education, New York, Bern et.al.: Peter Lang, 2015

Németh András/Ehrenhard Skiera: Reformpedagógia és az iskola reformja, Budapest: Gondolat, 1999

Németh András/Ehrenhard Skiera (eds.): Rejtett történetek – az életreform-mozgalmak és a művészetek, Budapest 2018

Seyfarth-Stubenrauch, Michael/Skiera, Ehrenhard (Hsg.): Reformpädagogik und Schulreform in Europa - Grundlagen, Geschichte, Aktualität, Baltmannsweiler 1996

Skiera, Ehrenhard: Reformpädagogik in Geschichte und Gegenwart. Eine kritische Einführung, München und Wien: Oldenbourg 2010

Skiera, Ehrenhard: La Reformpädagogik en théorie et dans la réalité éducative, in: [Revue française de pédagogie](#) Année 2005 Volume 153 [Numéro 1](#) pp. 13-24 (http://www.persee.fr/doc/rfp_0556-7807_2005_num_153_1_3390)

Please notice:

Much of the study material will be provided for the students in paper copies or in digitalized form.

Requirements

An essay with min. 3 statistical analyses learned on the course (min. 5 pages).

Bibliography

- Earl Babbie (2013): The practise of social research. 13th edition. Wadsworth, Cengage Learning. Source: http://jsp.ruixing.cc/jpkc_xingfa/JC_Data/JC_Edt/lnk/20161105194206236.pdf
- Dan Flynn: Student Guide to SPSS. Source: https://barnard.edu/sites/default/files/inline/student_user_guide_for_spss.pdf
- Sabine Landau and Brian S. Everitt (2004): A Handbook of Statistical Analyses using SPSS. CHAPMAN & HALL/CRC, New York, Washington. Source http://www.academia.dk/BiologiskAntropologi/Epidemiologi/PDF/SPSS_Statistical_Analyses_using_SPSS.pdf

Tematikák

III. évfolyam számára

Kutatási szeminárium

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

Időpontok: október 13., október 20., október 27., november 17., november 24. 15.00 órától

A kutatási szeminárium célja kettős. Egyrészt a doktorandusz által végzett (empirikus, dokumentatív, levéltári stb.) kutatás eredményeit elemző, publikálásra előkészületben lévő tanulmány szöveg és az ennek alapján készült összefoglaló előadás elsődleges prezentálására teremt alkalmat. Másrészt a szeminárium a tudományos viták koreográfiája szerint épül fel, melynek része az opponensek véleményének ismertetése, a nyilvános vita valamint a vita során felmerült kérdésekre való válaszadás. A szemináriumon bemutatott kutatási probléma és részeredmény exponálása után a szeminárium valamennyi résztvevője hozzászól és véleményt nyilvánít. A szeminárium nemcsak magának a problémának az elemzése, hanem a róla folyó vita, az abba való bekapcsolódás, a közös gondolati és verbális építkezés élménye és tovább inspiráló hatása. Összességében a szeminárium célja olyan készségek és technikák formálása, amelyekkel a hallgató képes saját kutatói véleményét képviselni és saját álláspontját megvédeni, mások álláspontját megérteni és a kutatótársak javaslatait hasznosítani. A szeminárium alapvető hozzájárulása ahhoz is, hogy a hallgató fölkészülhessen a majdani tézisvédésre, illetve disszertációja nyilvános vitájára.

Adatbázis bemutatás

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

Időpontok: nincs kontakt óra

A kurzus célja: A szemeszter során a doktoranduszok a disszertáció elemző fejezeteinek alapját képező adatfelvétel, adatrögzítés és az adatbázis építés munkálatait végzik a kutatási tervnek megfelelően, melynek produktuma egy adatbázis. Az adatbázis az egymással összefüggő kutatási adatok összegyűjtése, előre meghatározott módon és logikai rendszer szerint, az összetartozó adatok eredeti kapcsolatait tükrözve. A kutatási területtől függően a kvantitatív adatokat, szöveges dokumentumokat, forrásokat rendszerező adatbázis készülhet SPSS, STATA, SAS, R, MAXQDA, ATLAS.ti, Zotero, Paper3 és további szoftver segítségével. Az oktatáskutatásban gyakran használt másodlagos adatelemzés esetén az eredeti adatbázis/ok elemzésre előkészített verzióját tekintjük a doktorandusz adatbázisának. A kurzus teljesítésének feltétele, hogy a doktoranduszok a szemeszter végén bemutassák az adatbázisukat, valamint írásban (max. 10 ezer karakter terjedelemben) összefoglalják adatbázisuk minőségi és mennyiségi paramétereit, az összeállított adatbázist és a kutatási tervzetben tervezett, elkészíteni vállalt adatbázist összevessék egymással, továbbá fejték ki, hogy a megvalósított adatbázist mennyiben tartják megfelelőnek az elemzés elvégzéséhez. Az adatbázis és az összefoglaló benyújtásának határideje: 2022. január 15.

Ajánlott irodalom:

Johnson, R. B., & Christensen, L. (2019). Educational research: Quantitative, qualitative, and mixed approaches. Sage publications.

Kutatásszevezési készségfejlesztés

Oktató: Dr. Markos Valéria

Időpontok: október 6., október 20., november 17. 12.00 órától

A kurzus célja, A kurzus elsődleges célja a kutatási- és disszertációs szakaszba lépő hallgatók empirikus kutatásának alapjául szolgáló kérdőív strukturális és formai véglegesítése. A kérdőív lekérdezésének elősegítése érdekében a kurzus során a kérdőívszerkesztés bevett technikáival

ismerkedhet meg a hallgató, elsődlegesen az Evasys rendszer használatával. A kurzus további célja a félév végi SPSS vizsgára való felkészítés.

Követelmény: Kérdőív készítése az Evasys rendszer segítségével. SPSS gyakorló feladatok megoldása.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, E. (2003): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó.
- Dessewffy Tibor – Láng László (2015): A Big Data és a társadalomtudományok találkozása a műtőasztalon. Replika, 92–93, 157–170. ISSN 0865-8188
- Falus Iván (szerk.) (2004): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Budapest, Műszaki. ISBN 963-16-2664-4
- Moksony Ferenc (2006): Gondolatok és adatok: társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése. Budapest, Aula.

Kutatásmódszertani gyakorlatok

Oktató: *Dr. habil. Kovács-Nagy Klára*

Időpontok: október 13., október 27., november 24. 13.00 órától

A kurzus célja, hogy a doktoranduszok eddigi ismereteire alapozva gyakorolják az alapvető statisztikai eljárásokat. Kitérünk a kutatási kérdések, hipotézisek megfogalmazásra és tesztelésére külön hangsúlyt fektetve arra, hogy az egyes kérdéseket hogyan kell megfogalmazni a kérdőívekben, s hogyan kell olyan változókká alakítani, amelyek lehetővé teszik a kutatási kérdések és hipotézisek statisztikai tesztelését. A kurzus további célja, hogy a doktoranduszok megismerjék és elsajátítsák olyan adatredukciós eljárások használatát, melyek segítségével kevesebb változóval tudnak majd dolgozni a további összefüggések (egy és többváltozós elemzések) tárhatók fel. Ebben a félévben a főkomponens-, faktor és klaszteranalízis módszereivel ismerkedünk meg és a megadott adatbázis segítségével fogjuk gyakorolni. Kitérünk arra is, hogy a létrejött változókat hogyan lehet bevonni a kétváltozós elemzésekbe.

Tematika

Minta, reprezentativitás, szignifikanciaszint, statisztikai analízisek fogalmai és jelentőségük. Egy- és többváltozós elemzések futtatása és értelmezése a HERD 2012 és — amennyiben van — egy saját kutatás adatain.

Oktatási forma

A kurzus online módon valósul meg, ahol az oktató jitsi oldalán (meet.jitsi.si/kovacsklara) osztja meg a használt ppt-t, s mutatja az elemzések menetét a küldött adatbázison.

Számonkérés

A kurzus során megtanult módszerek alkalmazásával rövid (kb. 8-10 oldal), gyakorló jellegű publikáció (az Educatio folyóirat Kutatás közben rovatában megjelent írásokhoz hasonlóan) készítése szabadon választott téma alapján. Saját adatbázis esetén lehetőségek van online konzultációra az elemzések lefuttatásához és értelmezéséhez.

Szükséges eszközök: a kurzus hatékony teljesítéséhez az órákra internettel és SPSS programcsomaggal ellátott laptopon kell dolgozni. Az órai feladatok megoldásához a HERD 2012 adatbázist Kovács Klárától szükséges elkérni az első előadás előtti héten.

Ajánlott irodalom

- Babbie, E.2003. A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó.
- Moksony Ferenc 2006. Gondolatok és adatok: társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése. Budapest, Aula.
- Sajtós László – Mitev Ariel 2007. SPSS Kutatási és adatelemzési kézikönyv. Alinea Kiadó, Budapest.
- Székelyi Mária – Barna Ildikó 2002. Túlélőkészlet az SPSS-hez Többváltozós elemzési technikákról társadalomkutatók számára Budapest, Typotex Kiadó.

Tematikák

IV. évfolyam számára

Kutatási szeminárium

Oktató: Prof. Dr. Kozma Tamás

Időpontok: szeptember 29., október 13., október 27., november 10., november 24., december 8. 13.00 órától

A kutatási szeminárium célja kettős. Egyrészt a doktorandusz által végzett (empirikus, dokumentatív, levéltári stb.) kutatás eredményeit elemző, publikálásra előkészületben lévő tanulmány szöveg és az ennek alapján készült összefoglaló előadás elsődleges prezentálására teremt alkalmat. Másrészt a szeminárium a tudományos viták koreográfiája szerint épül fel, melynek része az opponensek véleményének ismertetése, a nyilvános vita valamint a vita során felmerült kérdésekre való válaszadás. A szemináriumon bemutatott kutatási probléma és részeredmény exponálása után a szeminárium valamennyi résztvevője hozzászól és véleményt nyilvánít. A szeminárium nemcsak magának a problémának az elemzése, hanem a róla folyó vita, az abba való bekapcsolódás, a közös gondolati és verbális építkezés élménye és tovább inspiráló hatása. Összességében a szeminárium célja olyan készségek és technikák formálása, amelyekkel a hallgató képes saját kutatói véleményét képviselni és saját álláspontját megvédeni, mások álláspontját megérteni és a kutatótársak javaslatait hasznosítani. A szeminárium alapvető hozzájárulása ahhoz is, hogy a hallgató fölkészülhessen a majdani tézisvédésre, illetve disszertációja nyilvános vitájára.

Táblázat- és ábrajegyzék bemutatás

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

Időpontok: nincs kontakt óra

A kurzus célja: A különböző adatbázisok elemzése adatelemző szoftverekkel (SPSS, STATA, SAS, R, MAXQDA, ATLAS.ti stb.) történik, azonban az eredmények szemléletes és szakszerű bemutatása újabb feladatot jelent a doktoranduszoknak. A táblázatok és ábrák szerves részét képezik a disszertációnak, összefoglalják a bemutatni kívánt adatokat, és vizualizálják a részletes adatokat, bonyolult összefüggéseket, rejtett mintázatokat és trendeket. A megfelelően megválasztott táblázat és ábra tömörebbé teszi a disszertációt, tehát nem redundáns, rövidebb idő alatt befogadható nagyobb mennyiségű információt közöl, segíti az eredmények értelmezését, világos, áttekinthető. A táblázatok és ábrák sora nem egymástól elszigetelten áll, a szövegszerkesztő szoftver segítségével táblázat- és ábrajegyzéket készítünk a disszertációhoz. A kurzus teljesítésének feltétele, hogy a doktoranduszok a szemeszter végén bemutassák a táblázat- és ábrajegyzéket a disszertáció empirikus fejezeteiben szerepeltetni kívánt táblázatokkal és ábrákkal. A kurzus teljesítésének feltétele, hogy a jegyzékek alapjául szolgáló táblázatok és ábrák: (1) formailag egységes stílusúak legyenek; (2) méretük a tartalmasságuk összhangban álljon; (3) szolid, esztétikus színválasztás jellemezze őket; (4) címük és feliratozásuk a szöveggörnyezet nélkül is informatív és érthető legyen; (5) a táblázatok alatti rövid megjegyzések tömören értelmezzék a táblázatban és az ábrában megjelenő, statisztikai eljárásokra utaló jelzéseket; valamint (6) feliratuk tartalmazza a forrásként felhasznált adatbázis azonosító adatait (névét, keletkezésének évszámát). A táblázat- és ábrajegyzék benyújtásának határideje: 2022. január 15.

Ajánlott szakirodalom:

Turabian, K. L. (2018) Presenting evidence in Tables and Figures. In: Turabian, K. L. (2018). A manual for writers of research papers, theses, and dissertations: Chicago style for students and researchers. University of Chicago Press

Johnson, R. B., & Christensen, L. (2019). Educational research: Quantitative, qualitative, and mixed approaches. Sage publications.

Kutatásszervezési készségfejlesztés, tanácsadás

Oktató: Dr. Markos Valéria

Időpontok: október 13., október 27., november 24. 15.30 órától

A kurzus célja: A kutatási- és disszertációs szakasz végéhez közeledve a kurzus célja a doktoranduszok kutatási kérdéseinek megválaszolása és hipotéziseiknek ellenőrzése egy-és többváltozós módszerek segítségével. Az egyéni konzultációk során mindenkivel sajátos ütemben haladunk, és megvizsgáljuk a kutatásával kapcsolatos aktuális kérdéseket.

A kurzus teljesítése: 20.000 karakter terjedelmű, többváltozós statisztikai elemzést tartalmazó dolgozat, ami a doktori disszertáció egyik empirikus fejezetének alapját képezi.

Ajánlott irodalom:

Babbie, E.2003. A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó.

Moksony Ferenc 2006. Gondolatok és adatok: társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése. Budapest, Aula.

Sajtos László – Mitev Ariel 2007. SPSS Kutatási és adatelemzési kézikönyv. Alinea Kiadó, Budapest.

Székelyi Mária – Barna Ildikó 2002. Túlélőkészlet az SPSS-hez Többváltozós elemzési technikákról társadalomkutatók számára Budapest, Typotex Kiadó

Kutatásmódszertani gyakorlatok

Oktató: Dr. habil. Kovács-Nagy Klára

Időpontok: szeptember 29., november 10., december 8. 15.30 órától

A kurzus célja, hogy a doktoranduszok eddigi ismereteire alapozva gyakorolják az alapvető statisztikai eljárásokat. Kitérünk a kutatási kérdések, hipotézisek megfogalmazásra és tesztelésére külön hangsúlyt fektetve arra, hogy az egyes kérdéseket hogyan kell megfogalmazni a kérdőívekben, s hogyan kell olyan változókká alakítani, amelyek lehetővé teszik a kutatási kérdések és hipotézisek statisztikai tesztelését. A kurzus további célja, hogy a doktoranduszok megismerjék és elsajátítsák olyan adatredukciós eljárások használatát, melyek segítségével kevesebb változóval tudnak majd dolgozni a további összefüggések (egy és többváltozós elemzések) tárthatók fel. Ebben a félévben a főkomponens-, faktor és klaszteranalízis módszereivel ismerkedünk meg és a megadott adatbázis segítségével fogjuk gyakorolni. Kitérünk arra is, hogy a létrejött változókat hogyan lehet bevonni a kétváltozós elemzésekbe.

Tematika: Minta, reprezentativitás, szignifikanciaszint, statisztikai analízisek fogalmai és jelentőségük. Egy- és többváltozós elemzések futtatása és értelmezése a HERD 2012 és – amennyiben van – egy saját kutatás adatain

Oktatási forma: A kurzus online módon valósul meg, ahol az oktató jitsi oldalán (meet.jitsi.si/kovacsklara) osztja meg a használt ppt-t, s mutatja az elemzések menetét a küldött adatbázison.

Számonkérés: A kurzus során megtanult módszerek alkalmazásával rövid (kb. 8-10 oldal), gyakorló jellegű publikáció (az Educatio folyóirat Kutatás közben rovatában megjelent írásokhoz hasonlóan) készítése szabadon választott téma alapján. Saját adatbázis esetén lehetőségek van online konzultációra az elemzések lefuttatásához és értelmezéséhez.

Szükséges eszközök: a kurzus hatékony teljesítéséhez az órákra internettel és SPSS programcsomaggal ellátott laptopon kell dolgozni. Az órai feladatok megoldásához a HERD 2012 adatbázist Kovács Klárától szükséges elkérni az első előadás előtti héten.

Ajánlott irodalom

Babbie, E.2003. A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó.

Moksony Ferenc 2006. Gondolatok és adatok: társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése. Budapest, Aula.

Sajtos László – Mitev Ariel 2007. SPSS Kutatási és adatelemzési kézikönyv. Alinea Kiadó, Budapest.

Székelyi Mária – Barna Ildikó 2002. Túlélőkészlet az SPSS-hez Többváltozós elemzési technikákról társadalomkutatók számára Budapest, Typotex Kiadó.

Tematikák

2021. őszi szemeszterben meghirdetett további tanegységek

Doktorjelölti program

Oktató: Prof. Dr. Kozma Tamás

Cél: Folyamatos kapcsolattartás doktoranduszokkal és doktorjelöltekkel
Műhelymunka kialakítása, amelynek során a részt vevők egymás kutató munkájából tanulnak és egymást támogatják

Tevékenységek

Témakeresés, témaválasztás
Problémák megfogalmazása és operacionalizálása
Szakirodalmi adatgyűjtés, szakirodalmi tanulmányok
Az empirikus kutatás megközelítései és lehetőségei
Kiinduló kérdések és föltételezések
A dolgozat bevezetőjének fölépítése
Mellékletek prezentálása

Segédeszköz

K. Sike E & Kozma T. (2005). *Pedagógiai informatika*. Pallas Debrecina 14. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó.

Kutatási szeminárium doktori képzésbe jelentkezőknek

Oktató: Prof. Dr. Polónyi István

Cél: a doktori programra jelentkezők számára segítséget nyújtani a felvételire való felkészüléshez, a témaválasztáshoz és a kutatási terv elkészítéséhez

Foglalkozások: Félévente 3 alkalom, **ebben a félévben a foglalkozások időpontja:**

2021. október 06. 16.00-18.00, november 11. 16.00-18.00, december 08. 16.00-18.00 (a következő félévbeli foglalkozások időpontjai később kerülnek meghatározásra)

A felkészítő tanítási és tanulási módszerei:

Az oktatási módszere alapvetően az diasorokkal segített **önálló hallgatói munka**, valamint az oktatóval történő írásbeli és **távkonzultáció**, amelynek keretében megbeszélésre kerül a kutatási téma és a **kutatási terv** elkészítése.

A hallgatók az anyaghoz kapcsolódó kérdéseiket írásban a polonyiistvandr@gmail.com e-mail címen tehetik fel, a levél tárgyaként a „phd_felvételi_felkészítés” megjelöléssel, a **távkonzultáció** fóruma (várhatóan a zoom vagy a jotsi meet lesz) később kerül azonosításra, s a kapcsolódás lehetősége e-mailen kerül közlésre.

A Humántudományok Doktori Iskola Neveléstudományi Doktori Programjának a felvételijéről

1) A doktori képzésre történő felvétel feltételei és néhány tudnivaló a képzésről:

- egyetemi vagy mester végzettség,

- egy kutatási terv, amely a felvételiző kutatási elképzeléseit foglalja össze – a felvételi vizsgán a kutatási tervet ismertetni kell,
- témavezető választás, akivel a témát megbeszélték, s akinek a személyét a doktori iskola vezetőjével (Prof. Dr. Pusztai Gabriella) egyeztetette a jelentkező,
- a tervezett kutatás témájában (vagy rokon témában) írt és megjelent (vagy megjelenésre elfogadott) publikáció,
- a felvételhez előírt idegen nyelvtudás,
- a jelentkezési feltételek részletesen a következő honlapon érhetőek el: https://humandi.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/jelentkezési_feltetelek.pdf.
- Ajánlott, hogy a jelentkező doktori képzésben történő részvételi szándékát a munkaadójával egyeztess, mert a képzés heti rendszerességgel szerdai napokon történik, amikor a képzésben résztvevőknek az egyetemen egész napos foglalkozásokat szervezünk, amelyeken a megjelenés kötelező. (Az ösztöndíjas képzésre felvettek teljes nappali munkarend szerinti foglalkoztatáson vesznek részt.)
- A doktori képzés ütemezése 2+2 év – ahol az első két év után komplex vizsgát kell tenni és tézisdolgozatot kell leadni.
- A Neveléstudományi Doktori programról a következő honlapon lehet tájékozódni: <https://humandi.unideb.hu/hu/nevelestudomanyi-doktori-program-tajekoztatok>

2) Kutatási terv

- Bevezetés – mi a kutatás célja, a doktori kutatás célkitűzése, a téma körülhatárolása. (A kutatási téma megválasztásánál rendkívül fontos szem előtt tartani, hogy a képzés ideje alatt nincs lehetőség témaváltásra)
- Kutatási kérdések
- Szakirodalom-elemzés legalább két metszetben:
 - a) a téma/kérdések elméleti háttere,
 - b) a téma/kérdések empirikus kutatásának előzményei.
- Hipotézisek (amelyek a fenti – konceptualizált és operacionalizált - kutatási kérdésekre válaszolnak, és utalnak az igazolás módszereire).
- Az alkalmazott kutatási módszerek. A kutatásba vont minta, kiválasztása, reprezentativitása.
- Kutatás menete, feldolgozás, ütemterv - rövid leírása.
- Várható eredmények tudományos jelentőségének és újdonságának rövid leírása.

A konzultáció során elérhetővé teszünk néhány diaszt, amelyek a kutatási tervről részletesebb információkat tartalmaznak.

3) Ajánlott irodalom a PhD felkészítő kurzuson résztvevők számára:

- Bourdieu, Pierre (1978): A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése. Gondolat Kiadó,
- Bourdieu, Pierre (1999): Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke. In.: Társadalmi rétegződés olvasókönyv https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_19_Tarsadalmi_retegzodes_olasokonyv_szerk_Gecser_Otto/h04.html
- Kozma Tamás (2006): Az összehasonlító neveléstudomány alapjai Új Mandátum Kiadó Budapest <http://mek.oszk.hu/08900/08963/08963.pdf>
- Kozma, Tamás (1991): bevezetés a nevelésszociológiába https://www.tankonyvtar.hu/en/tartalom/tamop425/2011_0001_519_J11_1185_2%2F2011_0001_519_J11_1185_2.pdf
- Polónyi István (2002): Az oktatás gazdaságtana Osiris <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/oktatas-gazdasagтана/adatok.html>
- Pusztai Gabriella (2009): A társadalmi tőke és az iskola. Kapcsolati erőforrások hatása az iskolai pályafutásra. Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó <http://mek.oszk.hu/12100/12193/12193.pdf>
- Iskola és társadalom I. (szöveggyűjtemény) PTE <http://mek.oszk.hu/01900/01944/01944.pdf>

Thematics

☪☪☪

for Students in Stipedium Hungaricum Program For the 1ST-year students

Main subjects

The Politics and Policies of Education

Instructor: Prof Tamas Kozma, PhD, DE

September 28, October 12, 26, November 9, 23, December 7, 12.00-13.30

Aims

- to introduce students into the realm of politics and policies of education (concepts, expressions, themes, main lines of research interests, history)
- to get them acquainted with key literature, publishers, forums of the politics of education, with a focus on Europe
- to train them in competencies necessary for international workshops, conferences and related cooperations in the political studies of education.

Themes and Literature

- Politics and policies in education: the basic concepts (Text: Kuper & Kuper 2004: 749-756. Additional: Ball 1990; Wich & Gingell 2004)
- The actors in education policies: teachers, students, local societies, providers (Text: Saha 1997: 138- 44. Additional: Durrant 2003, Fisher et al 2007)
- The arena of educational policymaking: schools, HE institutions, government offices (local, regional, national), workplaces. (Text: Peterson 2011: 809-813, Saha 1997:606-613, 650-654, 404-410; Fowler; Sutton & Lewinson 2001. Additional: Malloch 2011: 46-59).
- Education policy issues I: Pending (Postlethwaite 1995: related entry; Sutton & Levinson 2001)
- Education policy issues II: Pending (Postlethwaite: related entry; Sutton & Levinson 2001)
- Education policy issues III: Pending (Postlethwaite 1995: related entry; Encyclopedia; Sutton & Levinson 2001)
- Education policy issues IV: Hungary (see publications of Kozma et al).

Methods

- engaging in open discussions
- presenting issues in the politics and policies of education
- collecting relevant literature
- submitting/reviewing course papers

Requirements

- active participation in contact lessons
- presentation of an issue in the politics of education chosen (some 15 minutes plus 5 minutes question-answer session)
- a course paper (4000--5000 words)

Time frame

14 contact hours (?)

Credit values

1 study credit + 2 research credits

Researches on Human Resources

Instructor: *Gábor Erdei, PhD, DE, Ágnes Engler, PhD, DE, Katinka Bacskai, PhD, DE*

September 25. 9.00-12.00, October 14, 21. 10.00-11.30, November 25. 9.00-12.00

Course Description: This course deals with the factors that affect teachers' professional lives from the time of their career choice (i.e. a high school graduate's decision to enter teacher training) to the peak of their careers. In order to meet the demand for teachers who can cope with the ever-growing challenges of the profession, it is necessary (i) that teacher training degree programs be chosen by dedicated, high-ability students, (ii) that they receive high-quality training at university and (iii) that these well-qualified young graduates start their careers in the teaching profession and not elsewhere.

This course has provided an overview of the main stages of a teacher's career. Nearly every education system in Europe and in Hungary is struggling with the problem that although teachers have to cope with increasingly difficult and complex tasks involving more and more responsibility, it is usually not the most dedicated and competent young men and women who choose this profession. There is a large body of research that supports this tendency (Murnane; Olsen 1990; Hanushek 2003). Research has also revealed that the reasons are complex and diverse, the most important ones being teachers' salary levels, working conditions and the insufficient prestige of the profession, along with other macro and micro-level factors.

In this course we look at the policies implemented to attract the most talented young people into teacher training and gave brief descriptions of the different teacher training systems. We show what is done in different countries to help new teachers with the initial difficulties in their careers and what can be done to prevent teacher attrition.

Research exercises

Research seminar

Instructor: *Gábor Erdei PhD, UD*

Course Description: The research seminar is a practice-oriented course which helps and supports students in their research processes. The semester will continue and follow up the results of the previous semester's research seminar. The semester will be split into two parts. In the first part (four times), students will present a specific parts of their research topics applying ppt. and two of the other students will act as opponents. In this method the topic owner will give a presentation followed by students' comments, remarks and suggestions and simulate scientific discourse.

In the second part, students will develop their ppt. towards scientific papers for two purposes. In the one hand, to have a properly developed chapter integrated into their doctoral thesis later on, and on the second hand, to have a scientific paper ready in order to publish it in an international scientific journal

Recommended literature:

- Earl R. Babbie (2012): The Practice of Social Research. Wadsworth Publishing 13th edition, Beverly MA, USA.

Research Methodology

Instructor: *Valéria Markos, PhD, DE*

October 1, 8, 15, 22, 29, 10.00-11.30

Course Description:

The aim of the course is to provide basic knowledge of using SPSS.

First of all, the main concepts of research methodology will be clarified. Secondly, the menu of SPSS will be interpreted: how to create an SPSS database, coding variables. We will learn frequencies, crosstabs, means and two-variate analysis.

Recommended literature:

- IBM (2013). IBM SPSS Statistics 22 Brief Guide. http://www.sussex.ac.uk/its/pdfs/SPSS_Brief_Guide_22.pdf
- Beaver, M. (2014). Cross-Sectional Analysis. Michigan State University. https://www.researchgate.net/publication/261175309_SPSS_22_for_Windows_SPSS_22_for_Windows_TUTORIAL_Cross-Sectional_Analysis_Short_Course_Training_Materials_Designing_Policy_Relevant_Research_and_Data_Processing_and_Analysis_with_SPSS_22_for_Windows_1

Methodology of Educational Research

Instructor: *Veronika Bocsi, PhD, habil, DE*

Course Description: During this course We have got two aims: firstly, we go through the process of educational research from the basics to the implementation of the research. During this phase conceptualisation, operationalisation, sampling and the processing of data will be reviewed in general. Secondly, we have to build and finalize the research plan of every student from these aspects. Information about the structure of thesis, the forms of citations and representation of data will be showed as well.

Requirements: essay (length: about 10 pages). Contents: main notions, possibilities of measurement (interview scheme, questionnaire etc.), sampling method, hypotheses, the planned processing of data and the schedule of research etc. Students have to prepare for every lesson (e.g. to collect the main notions with references, to write hypotheses, to create a scale etc.) and send it in email to me two days before the lesson.

References:

- Babbie, E. R. (1998). *The practice of social research*. International Thomson Publishing Services.
- Lokesh, K. (1984). *Methodology of educational research*. Vikas publishing house.

Research group works

Conference Tandem

Instructor: *Gábor Erdei PhD, UD*

Course Description: The Conference tandem course introduces you to the world of international team work. Doctoral students speaking different first languages form international pairs and prepare for a joint conference presentation. They construct the abstract and slide show of a conference lecture during the semester. At the end of the autumn semester, the abstract is submitted to the Conference of Hungarian Educational Researchers and to the Annual Educational Research Conference organized by Hungarian Academy of Sciences at the spring semester.

Suggested Reading:

- Becker, L. 2014. *Presenting Your Research: Conferences, Symposiums, Poster Presentations and Beyond*. London: Sage

International Learning and Teaching Experience

Instructor: *Ilona Dabney-Fekete, PhD, DE*

Course Description: The aim of the research group is to develop an advanced understanding of the academic experience of students and instructors in higher educational institutions, and through that enable them to take a new approach to interacting with other international students as well as instructors in an international university environment. Due to the internationalization of higher education, the number of international students has risen remarkably in the past decades. They are transient visitors in the academic communities, however, they bring their own peculiar view of the world, understandings, and way of studying to the universities, and very often instructors are not properly prepared to deal with them. In this semester we plan to finalize our questionnaire, and distribute it to the international students at our university, to conduct interviews with instructors, and to process the data.

Science organization skills development courses

Research and Scientific skills development I.

Instructor: *Attila Kenyeres, PhD, DE*

February 23, March 2, March 9, March 16, March 23, March 30, 10.00-11.30

Course Description: The main purpose of this course is to provide students with an insight into the ways in which they can effectively communicate the results of their scientific researches via articles in mass media, blog entries, social media posts for lay public and through conference presentations for the scientific community. The course focuses on presentation and journalistic techniques as well as public communication techniques regarding science. All of the topics will be discussed along with richly illustrated media content (presentations, news articles, blog entries, Facebook pages etc.). The examples will be analyzed and discussed in classroom discussions in order to improve our students' creativity and their communication, presentation as well as writing skills. During the classes students will be encouraged to present their research topic, their opinions and ideas in various ways. By the end of the course students can expect to put their theoretical knowledge gained during the course into practice: they will make their own presentations, articles, blog entries and social media posts about their research topics based on what they have learned during the course.

Planned main topics:

Differences between lay and scientific communication
Criteria for effective written communication
Criteria for effective oral presentations
Techniques against stage fright
Storytelling in science communication

Requirements:

1. *Class attendance and in-class participation:* the class is based on active participation, so students are expected to attend and actively participate in all class activities. More than one absence will result in failing the entire course.
2. *Final assignment:* students are expected to create their own presentations about the discussed topics and about their research topics. They have to present it in the front of the class. Students are also expected to write articles and blog entries regarding their research topic.

Grading:

The final grade for the course will consist in the following:

1. Class attendance and in-class participation: 25%
2. Accomplish the assignments: 75%

Suggested literature:

- Ambasciano, Leonardo (2016): (Pseudo)science, religious beliefs, and historiography: assessing the scientification of religion's method and theory. *Zygon*, Vol. 51. No. 4. 1062-1066.
- Bates, Benjamin R. (2005): Public culture and public understanding of genetics: a focus group study. *Public Understanding Of Science* Vol.14. No.1. 47-65.
- Beck Mihály (1977): *Tudomány – áltudomány*. Budapest, Akadémiai Kiadó.
- Boudry, Maarten – Blancke, Stefaan – Pigliucci, Massimo (2015): What makes weird beliefs thrive? The epidemiology of pseudoscience. *Philosophical Psychology* Vol. 28, No. 8, 1177–1198.
- Csaba György Gábor (2003): *Hazudnak-e a csillagok? - Legenda és valóság a csillagjáról*. Budapest, General Press
- Davies, Gail (2000): Science, Observation and Entertainment: Competing Visions of Postwar British Natural History Television 1946–1967. *Ecumene*. Vol.7. No.4. 432–60.
- Donohue, Paul (2014): The Tomb Of Jesus And His Family? *The Humanist* Vol. 9. No. 2. 43-44.
- Elam, Mark (2005): When Scientists Meet Film-Makers Inventing a Swedish Approach to Public Engagement with Biotechnology. *Acta Sociologica*. Vol.48. No.3. 237-251.
- Garrett, Bradley L. (2010): Videographic geographies: Using digital video for geographic research. *Progress in Human Geography*. Vol.35. No.4. 521–541.
- Kenyeres Attila Zoltán (2010): A figyelem fenntartása a Minden Tanulás felnőttképzési sorozat egy epizódjában. In: Juhász Erika – Szabó Irma (szerk.): *Nemzetnevelés – felnőttnevelés – közművelődés*. Debrecen, Csokonai Kiadó, Debreceni Egyetem, KultúrÁsz Közhasznú Egyesület. 210-217.p. <https://mek.oszk.hu/15200/15243/15243.pdf>
- Kenyeres Attila Zoltán (2019): *Televízió és tanulás. A televízió és a posztklasszikus dokumentumfilmek szerepe a kulturális közfoglalkoztatottak informális tanulásában*. PhD értekezés.
- Lafollette, Marcel Chotkowski (2012): *Science on American Television: A History*. Chicago, University of Chicago Press.
- Lobato, Emilio – Mendoza, Jorge – Sims, Valerie – Chin, Matthew (2014): Examining the Relationship Between Conspiracy Theories, Paranormal Beliefs, and Pseudoscience Acceptance Among a University Population. *Applied Cognitive Psychology*, Vol. 28. June 617–625.
- Magyar Tudományos Akadémia (2018): *Aktívabb akadémiai fellépés az áltudományok ellen*.
- <http://mta.hu/kozgyules2018/aktivabb-akademiai-fellepes-az-altudomanyok-ellen-108688> Letöltési idő: 2018.08.26.
- McClain, Craig (2017): Practices and promises of Facebook for science outreach: Becoming a „Nerd of Trust”. *PLoS Biology* Vol. 15. No. 6. 1-9.
- Molnár Balázs (2014): Oktatófilmek és oktatóvideók: öriáslépések és fejlődési tendenciák a mozgóképes ismeretközvetítés folyamatában. *Oktatás-Informatika* Vol.6. No.2. 19-28.
- http://www.eltereader.hu/media/2014/11/Okt_inf_DPK_READER.pdf Letöltés: 2018.08.26.
- Shermer, Michael (2011): *The Believing Brain: From Ghosts and Gods to Politics and Conspiracies – How We Construct Beliefs and Reinforce Them as Truth*. New York, Times Books, Henry Holt And Company.
- Thyer, Bruce A. – Pignotti, Monica (2016): The Problem of Pseudoscience in Social Work Continuing Education. *Journal Of Social Work Education*. Vol. 52. No.2. 136–146.

Academic Language Development

Instructor: *Fruzsina Szabó, PhD, Gabriella Hegedűs*

Aims

The aim of the course is to establish a solid knowledge of the English grammar that is necessary for conducting research and publishing academic papers in English. We will revise the most fundamental grammatical units, and build up a systematic command of grammar by analysing and practising. The course heavily relies upon the students' autonomous and steady work.

Academic Reading Skills

Instructor: *Ilona Dabney-Fekete, PhD*

Course Description: In the academic world, it is essential to acquire certain academic skills that we might be successful in this field. The aim of this course is to develop these skills among others like critical thinking or reading. Throughout the course, we will be investigating the following questions: What skills are needed for academic reading? How can one improve academic reading skills? What are the strategies and techniques of reading?

Thematics

✂

for Students in Stipedium Hungaricum Program For the 3rd-4th year students

Research Methodology

Instructors: *Klára Kovács, PhD, habil, Valéria Markos, PhD*

Course description: The main purpose of the course is to provide basic knowledge of using SPSS. Firstly, the main concepts of research methodology will be clarified, such as types of variables, criteria of causality, research questions, research and statistical hypothesis, (probability) sampling, representativeness, significance level. Secondly the interface, menu of SPSS will be interpreted: how to create an SPSS database; coding variables. Application of frequencies, crosstabs, means and two-variate analysis will be learned.

Requirements

An essay with min. 3 statistical analyses learned on the course (min. 5 pages).

Bibliography

- Earl Babbie (2013): The practise of social research. 13th edition. Wadsworth, Cengage Learning. Source: http://jsp.ruixing.cc/jpkc_xingfa/JC_Data/JC_Edt/lnk/20161105194206236.pdf
- Dan Flynn: Student Guide to SPSS. Source: https://barnard.edu/sites/default/files/inline/student_user_guide_for_spss.pdf
- Sabine Landau and Brian S. Everitt (2004): A Handbook of Statistical Analyses using SPSS. CHAPMAN & HALL/CRC, New York, Washington. Source: http://www.academia.dk/BiologiskAntropologi/Epidemiologi/PDF/SPSS_Statistical_Analyses_using_SPSS.pdf

Research and Scientific management skills development II.

Instructors: *Prof. Skiera Ehrenhard, PhD*

Course description: At the turn of the 19th and 20th centuries, the traditional "Old School" with its authoritarian structure was radically challenged in wide circles of educators. Criticism drew its sustained momentum, among other things, from the mood of criticism of culture and civilisation that had developed in all strata of society as a reaction to the irritating demands of the modern world. At the same time, pessimism was often accompanied by hopes for a higher development of man and society or even for a paradisiacal completion of human history. Cultural pessimism was therefore not total. Reform seemed possible, a final turn towards the good life probable for the hopeful and the seekers. Alongside the various currents of the Lebensreform movements, which saw themselves at the service of that great turning point, and partly in connection with them, a fruitful phase of searching for new, more humane forms of education and schooling began. This search led to numerous new methodological approaches and school designs. Alternatives to conventional pedagogy were developed and traditions emerged, some of which continue to have an effect today. Hardly any area of school pedagogy, concrete school work and school reform as well as educational theory remained untouched by the progressive pedagogical currents.

Despite all the differences between the individual reform lines and school designs, there are a number of common basic pedagogical motifs. Their ideological roots reach far back into the history of European education; they are being put forward again and now in a radicalised form:

- Orientation towards the questions, needs and interests of the child ("pedagogy from the child") stands against the rigid domination of the curriculum;
- against the dominance of receptive forms of learning and "frontal teaching" in the "book school" stands a "new" concept of learning, namely as an active, creative, autonomy-promoting, life-connected and "natural" activity;
- against the "coercive character" of the "old school" stands the image of the "new school" as a model of a good, harmonious, cooperative life together - it is to become a pedagogically, socially-ethically and aesthetically well-designed space, a stimulating living community;
- against the predominance of intellectual learning, the education of the "whole person" with its intellectual, physical, social and emotional abilities and possibilities now stands.

By these motives, the reform-oriented teachers and the style-forming reformers could recognise themselves as basically like-minded. The by no means insignificant, sometimes quite contradictory ideas of the various reform circles receded into the background, since the aim was to overcome the common enemy, the "Old School" and the "Old Education" with its numerous moments of frightening coercion. In the seminar, we want to look at the cultural-historical preconditions and the current relevance of reform education initiatives. One focus will be on the most important school forms of progressive education (Montessori, Waldorf, Jenaplan, Freinet, Freie Alternativschulen, etc.).

Objectives:

Insight into the main trends of progressive education in Europe and the US in historical and contemporary perspective

Learning outcomes and competences:

Knowledge of the historical and cultural conditions, the social conditions and the developments in school educational area with respect to the discussion of a "New Education" and a "New School".

Knowledge of theoretical backgrounds and practical teaching designs of different reform initiatives in Europe and the US.

Knowledge of the similarities and differences between different reform concepts.

Knowledge of the different theoretical and societal contexts of the terms: Reformpädagogik, Education Nouvelle, New Education, Progressive Education etc.

Skills, attitudes:

Criticism relating to the specific objectives of educational reform initiatives.

Reflectivity with respect to the student's future professional practice in educational fields.

Development of a critical attitude towards theories and concepts of pedagogy.

Possible content elements, thematic units:

Preceding thinkers of educational reform movements: Comenius, Rousseau, Pestalozzi, Froebel

Cultural and educational criticism around the turn of the century (19./20. Century)

Life reform movement

The art education movement

The work school movement

The project method (Dewey, Kilpatrick)

Country Home schools („Landerziehungsheime“)

Montessori school

Waldorf school

Dalton Plan school

Jenaplan school

Freinet school

Free Alternative Schools

"New Progressive Education": Community Education, Reggio Emilia, Storyline Method

Country-specific features of Progressive Education

Impact and perspectives of progressive education

The inclusion of other topics referring to the student's interests and experiences in the area of progressive education is possible.

Learning techniques, learning methods:

Lectures, presentations, reports, Discussions

Source studies and analysis, study of basic literature and concepts

Thematic group and pair work

If wanted: Suggestions referring the question of how to come in contact with progressive schools in Hungary and abroad

Expectations of performance:

Active participation

Presentation of study results in a final talk

Reference literature (selection):

Mustafa Yunus Eryaman & Bertram C. Bruce (eds.): International Handbook of Progressive Education, New York, Bern et.al.: Peter Lang, 2015

Németh András/Ehrenhard Skiera: Reformpedagógia és az iskola reformja, Budapest: Gondolat, 1999

Németh András/Ehrenhard Skiera (eds.): Rejtett történetek – az életreform-mozgalmak és a művészetek, Budapest 2018

Seyfarth-Stubenrauch, Michael/Skiera, Ehrenhard (Hsg.): Reformpädagogik und Schulreform in Europa - Grundlagen, Geschichte, Aktualität, Baltmannsweiler 1996

Skiera, Ehrenhard: Reformpädagogik in Geschichte und Gegenwart. Eine kritische Einführung, München und Wien: Oldenbourg 2010

Skiera, Ehrenhard: La Reformpädagogik en théorie et dans la réalité éducative, in: [Revue française de pédagogie](#) Année 2005 Volume 153 [Numéro 1](#) pp. 13-24 (http://www.persee.fr/doc/rfp_0556-7807_2005_num_153_1_3390)

Please notice:

Much of the study material will be provided for the students in paper copies or in digitalized form.

Requirements

An essay with min. 3 statistical analyses learned on the course (min. 5 pages).

Bibliography

- Earl Babbie (2013): The practise of social research. 13th edition. Wadsworth, Cengage Learning. Source: http://jsp.ruixing.cc/jpkc_xingfa/JC_Data/JC_Edt/lnk/20161105194206236.pdf
- Dan Flynn: Student Guide to SPSS. Source: https://barnard.edu/sites/default/files/inline/student_user_guide_for_spss.pdf
- Sabine Landau and Brian S. Everitt (2004): A Handbook of Statistical Analyses using SPSS. CHAPMAN & HALL/CRC, New York, Washington. Source http://www.academia.dk/BiologiskAntropologi/Epidemiologi/PDF/SPSS_Statistical_Analyses_using_SPSS.pdf

Research seminar

Instructor: *Gábor Erdei PhD, UD*

Course Description: The research seminar is a practice-oriented course which helps and supports students in their research processes. The semester will continue and follow up the results of the previous semester's research seminar. The semester will be split into two parts. In the first part (four times), students will present a specific parts of their research topics applying ppt. and two of the other students will act as opponents. In this method the topic owner will give a presentation followed by students' comments, remarks and suggestions and simulate scientific discourse.

In the second part, students will develop their ppt. towards scientific papers for two purposes. In the one hand, to have a properly developed chapter integrated into their doctoral thesis later on, and on the second hand, to have a scientific paper ready in order to publish it in an international scientific journal

Recommended literature:

- Earl R. Babbie (2012): *The Practice of Social Research*. Wadsworth Publishing 13th edition, Beverly MA, USA.

International Learning and Teaching Experience

Instructor: *Ilona Dabney-Fekete, PhD, DE*

Course Description: The aim of the research group is to develop an advanced understanding of the academic experience of students and instructors in higher educational institutions, and through that enable them to take a new approach to interacting with other international students as well as instructors in an international university environment. Due to the internationalization of higher education, the number of international students has risen remarkably in the past decades. They are transient visitors in the academic communities, however, they bring their own peculiar view of the world, understandings, and way of studying to the universities, and very often instructors are not properly prepared to deal with them. In this semester we plan to finalize our questionnaire, and distribute it to the international students at our university, to conduct interviews with instructors, and to process the data.

ELÉRHETŐSÉGEK

Bacskai Katinka	bacskai.katinka@gmail.com
Bocsi Veronika	bocsiveron@gmail.com
Breznysnyanszky László	breznysnyanszky.laszlo@arts.unideb.hu
Buda András	buda.andras@arts.unideb.hu
Ceglédi Tímea	cegledi.timea@arts.unideb.hu
Dabney-Fekete Ilona	fekete.ilona@arts.unideb.hu
Demeter-Karászi Zsuzsanna	demeter-karaszi.zsuzsanna@arts.unideb.hu
Engler Ágnes	engler.agnes@arts.unideb.hu
Erdei Gábor	erdei.gabor2@gmail.com
Fényes Hajnalka	fenyesh@gmail.com
Hegedűs Roland	hegedus.roland@ped.unideb.hu
Imre Anna	imreann@gmail.com
Inántsypap Ágnes	inantsypapagnes@googlemail.com
Johnathan Dabney	dabneyjk@gmail.com
Kenyeres Attila	attila.kenyeres@gmail.com
Kovács Karolina Eszter	karolina92.kovacs@gmail.com
Kovács-Nagy Klára	kovacs.klarika87@gmail.com
Kozma Tamás	kozmat3@gmail.com
Markos Valéria	markosvaleria.90@gmail.com
Márkus Edina	markusedina@gmail.com
Nagy Ádám	adam@nagydr.hu
Papp Z. Attila	PappZ.Attila@tk.hu
Polónyi István	istvan.polonyi@arts.unideb.hu
Pusztai Gabriella	pusztai.gabriella@arts.unideb.hu
Rébay Magdolna	rebay.magdolna@arts.unideb.hu
Skiera Ehrenhard	skiera@uni-flensburg.de
Szabó Fruzsina	szabofruzsina74@gmail.com
Szabó László Tamás	szabolt1942@gmail.com
Váradi Judit	judit.varadi.06@gmail.com